

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru 10 mk. Prenumerata kwartalna 50 mk. Cena ogłoszeń za tekstem wynosi od wiersza jednoszpaltowego petitem: 15 mk. Materiał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu”, należy kierować do Redakcji, Leszno 5, tel. red. № 512-64.

- TREŚĆ:** **Podatki bezpośrednie: 473.** Ustawa z d. 16 lipca 1920 r. o rozciągnięciu na obszarze b. zab. austriackiego podatku wojennego na nadwyżki zysków towarzystw i dochodów osób poszczególnych za 1919 r. **474.** Ustawa z d. 14 lipca 1920 r. o ujednostajnieniu i podwyższeniu podatków gruntowych i podymnego na obszarze b. Królestwa Kongresowego. **475.** Ustawa z d. 16 lipca 1920 r. o podwyższeniu podatku domowo-klasowego na obszarach byłego zaboru austriacko-węgierskiego.
- Podatek spadkowy i od darowizn: 476.** Rozporządzenie Ministra Skarbu, zawierające przepisy wykonawcze dla obszaru b. zab. rosyjskiego w przedmiocie opodatkowania spadków i darowizn.
- Pożyczki państwowe: 477.** Rozporządzenie Ministra Skarbu w przedmiocie wyznaczenia terminu zakończenia zapisów na 5% wewnętrzne pożyczki państwowe z 1920 r. **478.** Okólnik w sprawie sprzedaży świadectw tymczasowych na okaziciela na wewnętrzne 5% pożyczki państwowe z 1920 r.
- Przepisy rachunkowe i kasowe: 479.** Postanowienie Ministerstwa Skarbu w sprawie zmiany § 204 Instrukcji dla Kas skarbowych. **480.** Okólnik w sprawie sprzedaży świadectw tymczasowych na okaziciela na wewnętrzne 5% pożyczki państwowe z 1920 r.
- Sprawy walutowe: 481.** Stan emisji biletów P. K. K. P. dnia 20 VIII 1920 r. **482.** Komunikat Ministerstwa Skarbu w sprawie wymiany biletów skarbowych.
- Loterie państwowe: 483.** Komunikat Ministerstwa Skarbu w sprawie terminu ciągnięcia Loterii Państwowej.
- Sprawy naftowe: 484.** Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w przedmiocie sekwestru zbiorników naftowych. **485.** Komunikat Ministerstwa Skarbu w sprawie Urzędu Naftowego.
- Przepisy pocztowe: 486.** Rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów w sprawie podwyższenia opłat pocztowych telegraficznych i telefonicznych.
- Przepisy o służbie państwowej: 497.** Rozporządzenie Rady Ministrów o dodatkach za wysługę lat, względnie trzechlecia, za studia wyższe i dodatku drożyznianym, do płacy zasadniczej funkcjonariuszów państwowych.
- Przepisy emerytalne: 498.** Komunikat Ministerstwa Skarbu w sprawie wypłat dla emerytów cywilnych.

Podatki bezpośrednie.

473.

U S T A W A

z dnia 16 lipca 1920 roku

o rozciągnięciu na obszarze b. zaboru austriackiego podatku wojennego na nadwyżki zysków towarzystw i dochodów osób poszczególnych za r. 1919.

Art. 1. Moc ustaw austriackich: 1) z d. 16 lutego 1918 r. o podatku wojennym od wyższych zysków gospodarczych towarzystw i od nadwyżki dochodów osób poszczególnych za lata 1916 i 1917 (Dz. p. p. Nr. 66), oraz 2) z dnia 17 kwietnia 1918 r. w przedmiocie rozciągnięcia podatku wojennego na wyższe zyski towarzystw i nadwyżki dochodów osób poszczególnych za r. 1918, jako też wyjaśniającego uzupełnienia dotychczasowych przepisów o podatku wojennym (Dz. p. p. Nr. 160) rozciąga się ze zmianami, wyszczególnionymi w art. 2 ustawy niniejszej, na takie same wyższe zyski i nadwyżki dochodów towarzystw i osób poszczególnych na obszarze b. zaboru austriackiego, osiągnięte w roku 1919.

Art. 2. Postanowienia ustaw, wymienionych w art. 1, dotyczące lat 1916, 1917 i 1918, podlegają analogicznemu zastosowaniu do r. 1919 z zastrzeżeniami następującymi:

1. za ostatni rok wojenny gospodarczy (rok wojenny) uważać należy rok 1919;
2. postanowienie ustawy z d. 16 lutego 1918 r., zawarte w § 8 ust. 4 zdanie 2, ma być stosowane do roku 1919, względnie do roku bilansowego 1919/20;
3. w § 14 tejsze ustawy zamiast okresu lat 1917 — 1922, względnie w myśl ustawy z d. 17 kwietnia 1918 r. zamiast okresu 1917 — 1923, przyjąć należy okres lat 1917 — 1924;
4. terminy, ustanowione w ustawie z dn. 16 lutego 1918 r. (§ 19 ust. 3, § 24 ust. 2) na koniec 1919 roku, oraz na d. 31 stycznia 1920 r., względnie w myśl ustawy z d. 17 kwietnia 1918 r. na koniec 1920 r., oraz na d. 31 stycznia 1921 r., przesunąć należy na koniec roku 1921, oraz na d. 31 stycznia 1922 r.;
5. przy wymiarze podatku za rok 1919, względnie dla przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków za rok operacyjny 1919 — 1920, należy dla obliczenia podlegającej podatkowi nadwyżki dochodu, względnie przychodu, przyjmować do porówna-

nia normalny dochód, względnie przychód, z roku pokojowego 1913, względnie z przecięcia lat 1911 — 1913 w pięciokrotnej wysokości;

6. postanowienie, zawarte w § 21 ustawy z d. 16 lutego 1918 r. zachowuje moc z tem ograniczeniem, że straty z wojennego roku gospodarczego (roku wojennego 1919) nie mogą być potrącone z nadwyżki zysku lub dochodu lat poprzednich.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Skarbu, oraz Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Marszałek:

(—) *Trampczyński.*

Prezydent Ministrów

i Minister Skarbu:

(—) *Wł. Grabski.*

Kierownik Ministerstwa Sprawiedliwości:

(—) *Dr. J. Morawski.*

(Dz. Ust. Rz. P. Nr. 67 z dn. 4 sierpnia 1920 r., poz. 456).

474.

U S T A W A

z dnia 14 lipca 1920 r. o ujednostajnieniu i podwyższeniu podatków gruntowych i podymnego na obszarze b. Królestwa Kongresowego.

Art. 1. Uchyła się na obszarze b. Królestwa Kongresowego moc rozporządzeń b. władz okupacyjnych niemieckich i austriacko-węgierskich w przedmiocie podatków gruntowych i podymnego i przywraca się stosowanie na tym obszarze przepisów, zawartych w rosyjskiej ustawie o podatkach bezpośrednich (Zb. Pr. tom V wyd. 1903 r. art. 119—218 i 272) ze zmianami, wskazanymi w art. 2—8 niniejszej ustawy.

Art. 2. Ustępowi 3 art. 120 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich nadaje się brzmienie następujące: „wszystkie grunty i lasy, stanowiące własność Państwa“.

Artykułowi 132 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich nadaje się brzmienie następujące: „podatek gruntowy dodatkowy pobiera się w wysokości 100% podatku gruntowego głównego. Majątki, nie przekraczające przetrzeni 30 morgów, płać podatek gruntowy dodatkowy w wysokości 60% podatku gruntowego głównego“.

Ustęp 2 art. 142 tejże ustawy otrzymuje następujące brzmienie: „fabryki i zakłady rządowe oraz wszystkie wogóle gmachy rządowe, nie wyłączając pomieszczeń, zajmowanych w tych budynkach przez urzędników wojskowych lub cywilnych i służbę niższą, tudzież lokali wynajmowanych“.

Art. 3. Stawki głównych podatków gruntowych, określone w dodatkach do art. 128 i 171 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich, podwyższa się czterdziestokrotnie.

Art. 4. Podymne dworskie główne, określone w dodatku do uwagi do art. 150 rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich, w majątkach klasy I, II, III i IV podwyższa się ośmiokrotnie, a w majątkach klasy V — sześciokrotnie. Podymne dodatkowe pobiera się w wysokości 1 procentu od sumy szacunku ubezpieczeniowego każdej budowli. Gdy jednak budowla jest oszacowana

powyżej 100.000 mk., podatek dodatkowy oblicza się tylko od tej ostatniej sumy.

Podymne z osad włościańskich tudzież z nieruchomości, położonych w osadach, utworzonych z miast, określone w art. 164 i 194 ustawy rosyjskiej o podatkach bezpośrednich, podwyższa się dla osad klasy pierwszej ośmiokrotnie, dla osad klasy drugiej i trzeciej — sześciokrotnie.

Art. 5. Kwoty, wyrażone w walucie rublowej, przelicza się na marki polskie według stosunku 216 mk. polskich za 100 rb.

Przerachowanie stawki podymnego wyraża się w pełnych markach; należności w ilości 50 lub więcej fenigów liczy się za jedną markę, należności zaś w ilości mniejszej od 50 fen. nie wchodzi w rachubę.

Art. 6. Oplatę drogową w wysokości 15% od głównych podatków gruntowych i podymnego, ustanowioną na mocy zatwierdzonych władzą cesarską w dniu 19 czerwca 1870 roku przepisów o utrzymaniu dróg ziemskich w guberniach Królestwa Polskiego (Dz. Pr. tom LXX, str. 242), tudzież pobieranie obowiązującej dotychczas opłaty transportowej w odniesieniu do wszystkich gruntów, jakoteż domów, podlegających podatkom gruntowym lub podymnego — znosi się.

Uchyła się również art. 273 i 274 ustawy o podatkach bezpośrednich, wyd. 1903 roku, ustanawiające specjalny podatek na koszty utrzymania sądów gminnych.

Art. 7. Za podstawę do obliczania dodatków do głównych podatków gruntowych na rzecz powiatowych związków komunalnych, w myśl art. 7 p. 1 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 14, poz. 151), przyjmuje się 52% tych podatków, według wymiaru urzędów skarbowych.

Art. 8. Minister Skarbu ma prawo podatki gruntowej i podymnej co do tych jednostek podatkowych, gmin lub okręgów, które poniosły straty wskutek wojny lub spowodowanych nią klęsk żywiołowych, zniżyć, odroczyć, rozkładać na raty i umarzać na wszelkie sumy i bez ograniczenia terminu.

Blizsze postanowienia w tym przedmiocie wyda Minister Skarbu.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1920 r. i obowiązuje przez r. 1920 i 1921.

Art. 10. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:

(—) *Trampczyński.*

Prezydent Ministrów i Minister Skarbu:

( ) *Wł. Grabski.*

(Dz. Ust. R. P. Nr. 71 z dn. 9 sierpnia 1920 r., poz. 477).

475.

U S T A W A

z dnia 16 lipca 1920 r. o podwyższeniu podatku domowo-klasowego na obszarach byłego zaboru austriacko-węgierskiego.

Art. 1. Stawki podatku domowo-klasowego, obowiązującego na obszarze b. zaboru austriacko-węgierskiego, wskazane w tariffie klasyfikacyjnej, zamieszczonej w patencie cesarskim z d. 23 lutego 1820 r. i ustawie z dnia 9 lutego 1882 r. (Dz. p. p. Nr. 17), podwyższa się:

a) od domów, zaliczonych do klas I do XIII, — dziesięciokrotnie,

b) od domów, zaliczonych do klas XIV i XV, — ośmiokrotnie i

c) od domów, zaliczonych do klasy XVI, — sześciokrotnie.

Art. 2. Stawki powyższe przelicza się na walutę markową w myśl ustawy z dnia 15 stycznia 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 5 poz. 26) w stosunku 70 mk. za 100 kor. Należność w ilości 50 lub więcej fenigów liczy się za markę, w ilości zaś mniejszej od 50 fenigów nie wchodzi w rachubę.

Art. 3. Postanowienie ustępu 1 § 24 ustawy z dnia 28 grudnia 1911 r. (Dz. p. p. Nr. 242) znosi się.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1920 r.

Art. 5. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:

(—) *Trumpczyński.*

Prezydent Ministrów i Minister Skarbu:

(—) *W. Grabski.*

(Dz. Ust. Rz. P. Nr. 70 z dn. 9 sierpnia 1920 r., poz. 469).

Podatek spadkowy i od darowizn.

476.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu, zawierające przepisy wykonawcze dla obszaru b. zaboru rosyjskiego w przedmiocie opodatkowania spadków i darowizn.

Na podstawie art. 43 przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. zaboru rosyjskiego, ogłoszonych rozporządzeniem z dnia 2 czerwca 1920 r. Dz. Ustaw Nr. 49 poz. 300, zarządzam w porozumieniu z właściwymi Ministrami co następuje:

POSTANOWIENIA WSTĘPNE.

1. Sposób powoływania przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn.

§ 1. W sprawach, w których chodzi o opodatkowanie spadku, legatu lub darowizny według przepisów ustawowych, obowiązujących na obszarze b. zaboru rosyjskiego, powoływać należy z reguły nie ustawę z dnia 29 maja 1920 r. Dz. U. Nr. 49, poz. 299 lecz ogłoszone na podstawie art. 52 tej ustawy „Przepisy o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. zaboru rosyjskiego”, (rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 2 czerwca 1920 r. Dz. U. Nr. 49 poz. 300). Należy przytem posługiwać się formą następującą: art. . . . Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn z dnia 2 czerwca 1920 r. Dz. U. poz. 300” lub formą skróconą: „art. . . . Przep. o op. sp.”:

Tylko w korespondencji z władzami i urzędami, mającymi siedzibę na obszarze b. zaborów austriackiego i pruskiego, należy powoływać ustawę z dnia 29 maja 1920 r. Dz. U. Nr. 49 poz. 299. Odszukanie po-

trzebnych postanowień ułatwi dołączony klucz (załącznik 1).

§ 2. Paragrafy, powołane w tem rozporządzeniu bez dalszego określenia, oznaczają przepisy niniejszego rozporządzenia.

2. Zastosowanie przepisów prywatno-prawnych.

§ 3. Użyte w niniejszem rozporządzeniu skrócenie „K. C.” oznacza kodeks cywilny Napoleona, skrócenie „K. C. P.” kodeks cywilny Królestwa Polskiego.

Przepisy niniejszego rozporządzenia, powołujące postanowienia tych dwóch kodeksów, mają zastosowanie na obszarze dawnego Królestwa Kongresowego.

Skrócenie „K. C. R.” oznacza rosyjskie prawo cywilne (część pierwszą tomu dziesiątego Zbioru Praw Cesarstwa Rosyjskiego, wyd. z 1914 r.) a przepisy niniejszego rozporządzenia, powołujące prawo cywilne rosyjskie, mają zastosowanie w okręgu sądowym białostockim (art. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lipca 1919 r. Dz. Pr. Nr. 58, poz. 352 oraz art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. Dz. Pr. Nr. 64, poz. 382).

W razie braków lub wątpliwości, wynikających przy stosowaniu niniejszego rozporządzenia w okręgu sądowym białostockim, stosować należy w drodze analogji przepisy dotyczące obszaru dawnego Królestwa Kongresowego.

CZĘŚĆ PIERWSZA.

Podatek spadkowy.

3. Przedmiot podatku.

(art. 1 Przep. o op. sp.).

§ 4. Jeżeli w przypadku, przewidzianym w art. 781 K. C., spadkobiercy przyjęli spadek, który przypadł na spadkodawcę, to podatek spadkowy należy się zarówno od spadku, który przypadł na spadkodawcę, jakoteż z powodu nabycia odnośnego majątku przez spadkobierców.

§ 5. W razie substytucji (art. 1048—1074 K. C.) podlega podatkowi zarówno nabycie majątku przez „obowiązane do oddania” jak nabycie przez „powołanego”.

Celem wymierzenia podatku „obowiązanemu do oddania” stosowane będą przepisy o opodatkowaniu zapisu użytkownika (art. 5 Przep. o op. sp. oraz § 35).

Podatek, przypadający na „powołanego” oblicza się według stopy taryfowej (art. 9 Przep. o op. sp.), wynikającej ze stopnia pokrewieństwa między testatorem, który substytucję zarządził, a „powołanym”.

Celem wymierzenia tego podatku stosowane będą postanowienia o nabyciu majątku, obciążonego z użytkowaniem (część trzecia art. 7 Przep. o op. sp. oraz §§ 33 i 34). Stosownie do tych przepisów oblicza się podatek, przypadający na „powołanego”, według wartości majątku spadkowego w dniu śmierci testatora (§ 11). Za obowiązanych do uiszczenia uważa się dzieci „obowiązanego do oddania”, żyjące w czasie wymierzenia podatku względnie zstępnych dziecka (art. 1051 K. C.), w tymże czasie żyjących. O ileby w dniu, w którym otwarły się prawa „powołanego”, (art. 1053 K. C.) ilość dzieci (zstępnych dzieci) była inna, niż w czasie wymierzenia podatku, to władza skarbową ustala podatek ponownie.

„Powołany” ma w ciągu miesiąca od dnia, w którym ustalo korzystanie, służyć „obowiązanemu do

oddania", donieść o tem właściwemu Urzędowi Skarbowemu (§§ 46—51).

§ 6. Jeżeli wskutek nabycia majątku sposobem określonym w art. 1 Przep. o op. sp. nastąpiło umorzenie wierzytelności spadkodawcy w drodze „pomieszczenia” (art. 1300 K. C.), to wartość tej wierzytelności wlicza się mimo to do podstawy wymiaru.

Jeżeli wierzyciel testamentem zwolnił dłużnika od zobowiązania, natenczas dłużnik ma uiścić podatek spadkowy, jak gdyby odnośna wierzytelność była mu legowana.

Uznanie za znikłego.

§ 7. W razie wprowadzenia w tymczasowe posiadanie majątku osoby znikłej będą ze względu na art. 46 K. C. P. stosowane analogicznie przepisy o opodatkowaniu spadków z dnia 2 czerwca 1920 r. Dz. U. Nr. 49 poz. 300 oraz rozporządzenie niniejsze, jak gdyby znikły zmarł w dniu wydania wyroku, uznającego zniknięcie (art. 45 K. C. P.), a posiadacz tymczasowy nabył użytkowanie wspomnianego majątku.

Jeżeli wprowadzony w tymczasowe posiadanie zmarł, nie doczekawszy posiadania stanowego, to należy z powodu wprowadzenia następcy w posiadanie tymczasowe zastosować powyższe postanowienie, jak gdyby majątek znikłego należał do spadku po poprzednim posiadaczu tymczasowym, a następca nabył użytkowanie tego majątku.

Należy zatem w obu tych przypadkach wartość roczną pomnożyć przez $12\frac{1}{2}$ (ustęp c) artykułu 5 Przep. o op. sp.).

O ile jednak czas, który ma upłynąć do końca okresu trzydziestoletniego lub stuletniego (art. 56 K. C. P.), wynosi mniej niż lat $12\frac{1}{2}$, to mnoży się roczną wartość przez tę mniejszą ilość lat.

O ile okres, obejmujący lat $12\frac{1}{2}$ — licząc od wydania wyroku, uznającego zniknięcie (część pierwsza niniejszego paragrafu) względnie od śmierci poprzedniego posiadacza tymczasowego (część druga niniejszego paragrafu), — mieści się w pierwszym okresie piętnastoletnim, przewidzianym w art. 53 K. C. P., ustala się wartość roczną w wysokości 2% wartości majątku osoby znikłej; o ile zaś mieści się w drugim okresie piętnastoletnim, przyjmuje się wartość roczną w wysokości 4% tegoż majątku (część ostatnia artykułu 5 Przep. o op. sp.). Jeżeli np. od wydania wyroku, uznającego zniknięcie, do dnia śmierci poprzedniego posiadacza tymczasowego upłynęło lat 10, to należy — celem wymierzenia podatku następcy — pomnożyć 2% wartości majątku przez 5 i zarazem 4% tej wartości przez $7\frac{1}{2}$, a sumę tych dwu iloczynów przyjąć za podstawę wymiaru.

§ 8. § 7 stosuje się odpowiednio również w przypadkach, przewidzianych w art. 54 K. C. P.

§ 9. W razie wprowadzenia w posiadanie stanowe (art. 56 K. C. P.) wymierza się podatek według tych przepisów, które dotyczą nabycia w drodze spadku na własność, zarazem jednak potrąca się podatek, który wymierzono nabywcy swego czasu w myśl §§ 7 lub 8. Podstawę wymiaru ustala się według stanu rzeczy w dniu wydania wyroku, uznającego zniknięcie, względnie w dniu śmierci poprzedniego posiadacza tymczasowego, (lub korzystającego, z dochodów w myśl art. 54 K. C. P.), według tego, czy posiadanie stanowe otrzymał już pierwszy posiadacz tymczasowy, czy posiadacz późniejszy.

§ 10. §§ 7—9 dotyczą tylko obszaru dawnego Królestwa Kongresowego. W okręgu sądowym białostockim stosowane będą Przepisy o opodatkowaniu spadków z dn. 2 czerwca 1920 r. Dz. U. Nr. 49 poz. 300 oraz rozporządzenie niniejsze, jak gdyby znikły zmarł w dniu wydania decyzji, uznającej zniknięcie (art. 1458 ros. ustawy postępowania sądowego cywilnego).

4. Ustalenie podstawy wymiaru (art. 3—8, 23 oraz 35—39. Przep. o op. sp.).

§ 11. Za podstawę wymiaru przyjmuje się czystą wartość majątku, który otrzymał podatnik w drodze spadku lub legatu, według stanu w dniu śmierci spadkodawcy.

Wartość czystą oblicza się przez potrącenie długów i ciężarów od wartości ogólnej.

Obliczenie wartości ogólnej.

§ 12. Wartość ogólną nieruchomości i ruchomości przyjmuje się w sumie, wyrażającej ich wartość sprzedażną, t. j. odpowiadającej cenom sprzedaży przedmiotów tego samego rodzaju w czasie śmierci spadkodawcy.

Stosownie do art. 23 Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn z dn. 2 czerwca 1920 r. Dz. U. Nr. 49 poz. 300 winien podatnik podać według swej najlepszej wiedzy tę wartość sprzedażną. Przep. o op. sp. nie zawierają żadnych postanowień o tak zwanym „prawnym szacunku” nieruchomości, jakie zawierało prawo rosyjskie, wobec czego wykluczone jest obecnie ocenianie według obliczeń fikcyjnych, nieodpowiadających wartości rzeczywistej, którą właśnie wyraża „wartość sprzedażna”.

§ 13. Co do ruchomych zabytków sztuki i kultury, korzystających z opieki prawa w myśl dekretu z dnia 31 października 1918 r. (Dz. Pr. Nr. 16, poz. 36), może Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Kultury i Sztuki w przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących zezwolić na wniosek podatnika na przyjęcie wartości ogólnej w sumie niższej, niż wartość sprzedażna.

Ulga powyższa wykluczona jest, o ile spadkodawca trudnił się zawodowo handlem rzeczami wyżej określonymi lub o ile rzeczy te były przedmiotem kontraktu zamiennego, zawartego w czasie od 1 sierpnia 1914 r.

Przyznanie ulgi uzależnia się od zapisania do inwentarza zabytków sztuki i kultury (art. 5 powołanego dekretu).

W razie zbycia przedmiotów, objętych ulgą, w drodze kontraktu zamiennego będzie podatek podwyższony według wartości w czasie zbycia.

§ 14. Jako wartość ogólną prawa do czynszu lub do innych powinności z tytułu wieczystej dzierżawy (dominium directum) przyjmuje się iloczyn z pomnożenia rocznej kwoty wspomnianych świadczeń przez dwadzieścia pięć (ustęp a art. 5 Przep. o op. sp.).

§ 15. Celem obliczenia wartości wierzytelności, należy do kwoty kapitału doliczyć odsetki w dniu śmierci spadkodawcy już wymagalne ale nie uiszczono; przy papierach procentowych zaś wartość kuponów już płatnych, a niezrealizowanych oraz odsetki za czas od płatności ostatniego kuponu. O ile stopa odsetek nie jest oznaczona, oblicza się ich kwotę według stopy odsetek prawnych (obecnie 6% — w myśl ustępu II prawa z 17 grudnia 1885 r. Zb. Pr. i Rozp. Nr. 128, poz. 1046, względnie art. 2021 K. C. R.).

§ 16. Wartość papierów wartościowych ustala się na podstawie zaświadczenia jednej z giełd polskich, wskazującego, jaka była przeciętna cena sprzedażna danego papieru wartościowego w dniu śmierci spadkodawcy. O ileby w tym dniu dany papier wartościowy nie był przedmiotem obrotu, ma być w zaświadczeniu podane, kiedy odbyły się obroty po raz ostatni przed tym dniem oraz ile wynosiła wówczas przeciętna cena sprzedaży. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio do pieniędzy zagranicznych.

§ 17. O ile chodzi o papiery wartościowe, które w ogóle lub od dłuższego czasu nie były przedmiotem obrotów w Polsce, przyjmuje się jako wartość kapitału kwotę wyrażającą wartość nominalną, przyczem, jeżeli oznaczona jest w pieniądzach zagranicznych, będących przedmiotem obrotów w Polsce, następuje zamiana na marki polskie na podstawie zaświadczenia określonego w § 16. Władza skarbową może jednak na podstawie przeprowadzonych dochodzeń przyjąć wartość takich papierów wartościowych w kwocie innej.

§ 18. Co do wierzytelności, które wynikają nie z papierów wartościowych, lecz z innych tytułów, przyjmuje się jako wartość kapitału kwotę nominalną.

Prawa wątpliwe.

§ 19. O ile do majątku, podlegającego podatkowi spadkowemu, należy prawo, co do którego zachodzi wątpliwość, czy lub w jakiej mierze ono istnieje lub czy i w jakiej mierze jest wykonalne, wlicza się to prawo do podstawy wymiaru według jego przypuszczalnej wartości (art. 4 Przep. o op. sp.).

Izba Skarbowa może jednak na wniosek podatnika tymczasowo prawa takiego nie wliczać do podstawy wymiaru i rozstrzygnięcie odroczyć do czasu wyjaśnienia niepewnych okoliczności, od których zależy istnienie lub wykonalność prawa. W takim razie właściwy Urząd Skarbowy (§§ 46—51) utrzymuje owo prawo w ewidencji.

Podatnik winien w ciągu miesiąca od dnia, w którym dowiedział się o ostatecznym wyjaśnieniu stanu rzeczy, dostarczyć odnośnych danych właściwemu Urzędowi Skarbowemu.

Izba Skarbowa może uzalcznić odroczenie rozstrzygnięcia od oddania Urzędowi Skarbowemu na przechowanie dokumentów, które dotyczą prawa wątpliwego (obligów, weksli i t. p.). Zwrot dokumentów nastąpić może dopiero po ostatecznym ustaleniu przez władzę skarbową kwoty podatku, przypadającego od wartości owego prawa i uiszczenia tej kwoty.

§ 20. O ile w myśl ustawy z dnia 10 maja 1919, Dz. Pr. Nr. 41 poz. 298 zgłoszono straty wojenne, poniesione przed śmiercią spadkodawcy, to sumy wyrażającej wysokość strat nie wlicza się na razie do podstawy wymiaru podatku spadkowego. Władza skarbową utrzymuje wypadek taki w ewidencji.

Ruchomości domowe.

§ 21. Ruchomości domowe t. j. rzeczy wymienione w części drugiej art. 8 Przep. o op. sp., podlegają podatkowi, o ile u spadkodawcy nie były przeznaczone do użytku w gospodarstwie domowym, lecz stanowiły przedmiot przemysłu lub handlu albo w ogóle należały do gospodarstwa zarobkowego. Kosztowności, dzieła sztuki, antyki, dywany i w ogóle

przedmioty zbytkowne, w żadnym razie nie należą do przedmiotów uwolnionych od podatku w myśl art. 8 Przep. o op. sp.

§ 22. O ile wartość ruchomości domowych co do pewnego nabywcy przewyższa 10.000 marek, to do podstawy wymiaru wlicza się całą wartość, nie zaś tylko nadwyżkę ponad 10.000 marek.

Jeżeli ruchomości domowe przechodzą na dwie lub więcej osób, wymienionych w części drugiej art. 8 Przep. o op. sp., to należy co do każdej z tych osób ustalić oddzielnie, czy zachodzi uwolnienie od podatku. Jeżeli np. do spadku należą ruchomości domowe wartości 20.000 marek, a na podstawie testamentu otrzymuje dziecko spadkodawcy część ich wartości 9.000 marek, resztę zaś wartości 11.000 marek małżonek spadkodawcy, to do podstawy wymiaru podatku, który ma zapłacić dziecko, nie wlicza się wartości ruchomości domowych wcale, a celem wymierzenia podatku małżonkowi wlicza się do podstawy wymiaru wartości ruchomości domowych w kwocie 11.000 marek. Jeżeli do spadku należą ruchomości domowe wartości 50.000 marek i przechodzą niepodzielnie w równych częściach na pięcioro dzieci, to wszystkie te ruchomości wcale podatkowi nie podlegają.

Długi i ciężary.

§ 23. Nie potrąca się długów, co do których upłynął termin przedawnienia, o ile podatnik nie udowodnił, że nastąpiła przerwa lub zawieszenie biegu przedawnienia.

§ 24. Ciężarów wieczystych (art. 44 ustawy hipotecznej), służebności gruntowych oraz czynszów i powinności, wynikających z wieczystej dzierżawy, (§ 14) o ile obciążen tych nie ustanowił testator przy tym zapisie, od którego podatek ma być właśnie wymierzony — nie potrąca się, gdyż mają być uwzględnione przy ustaleniu sumy wartości sprzedażnej (§ 12).

§ 25. Jeżeli do spadku należą zarówno przedmioty, podlegające opodatkowaniu, jako też takie, których się nie wlicza do podstawy wymiaru (art. 8 oraz 35—37 Przep. o op. sp.), to celem ustalenia czystej wartości — o ile podatnik lub władza skarbową nie udowodnił, że długi i ciężary w całości lub w części obciążają tylko przedmioty pierwsze lub tylko drugie — potrąca się taka część długów i ciężarów, jaka odpowiada stosunkowi ogólnej wartości przedmiotów, należących do podstawy wymiaru, do ogólnej wartości wszystkich przedmiotów nabytych.

§ 26. Długi i ciężary uznane będą za istniejące z reguły tylko na podstawie następujących dowodów:

- a) dokumentów sporządzonych przed śmiercią spadkodawcy,
- b) urzędowych odpisów lub świadectw z wykazów hipotecznych,
- c) ksiąg handlowych, prawidłowo prowadzonych lub uwiarytelnionych odpisów z takich ksiąg,
- d) prawomocnych nakazów płatniczych władz państwowych lub samorządowych,
- e) prawomocnych wyroków i decyzji sądów polskich; sądów zagranicznych zaś tylko w takim razie, jeżeli według przepisów o postępowaniu sądowym, obowiązujących w państwie polskim, mogą być przymusowo wykonane.

Władza skarbową może nadto zażądać zaświadczenia wierzyciela, stwierdzającego, że i w jakiej kwocie — w kapitale i odsetkach — dług nie był

splacony w dniu śmierci spadkodawcy; dzień ten należy w zaświadczeniu oznaczyć przez wymienienie daty kalendarzowej.

Zaświadczenie wierzyciela niezgodne z prawdą stanowi występki, przewidziany w art. 31 Przep. o op. sp.

Jeżeli wierzycielem jest Państwo Polskie lub polski związek samorządny, zaświadczenie o którym mowa, zastąpić można kwitem, z którego wynika, że uiszczenie nastąpiło po śmierci spadkodawcy.

Zaświadczenie o istnieniu i wysokości długu wolne jest od opłaty stemplowej (art. 6 ustęp 10 i art. 34 ustęp 2 dekretu z dn. 7 lutego 1919 r., Dz. Pr. Nr. 14, poz. 145).

§ 27. Wysokość kosztów ostatniej choroby oraz kosztów pogrzebu i nagrobka udowodnić można rachunkami lub kwitami wierzycieli.

To samo dotyczy takich zobowiązań spadkodawcy, których istnienie zazwyczaj nie bywa stwierdzane dokumentami (jak np. należności osób, które wobec spadkodawcy pozostawały w stosunku służbowym, należności za żywność dostarczoną spadkodawcy i t. p.), o ile zaległość nie jest dłuższa niż sześciomiesięczna. Władza skarbową może uznanie długu tego rodzaju za nieistniejący uzależnić od uprzedniego przesłuchania wierzyciela. W razie takiego przesłuchania ma prawo władza skarbową zwrócić uwagę wierzyciela na postanowienie art. 31 Przep. o op. sp.

Koszta ostatniej choroby uznane będą tylko o tyle, o ile z rachunku lub kwitu wynika, że w dniu śmierci spadkodawcy nie były uiszczone lub że wprawdzie uiszczone je za życia spadkodawcy lecz nie z jego majątku.

Koszta pogrzebu i nagrobka mogą być uznane tylko o tyle, o ile odpowiadają stosunkom majątkowym spadkodawcy i zwyczajom, przestrzeganym w warstwie społecznej, do której należał.

§ 28. O ile podatnik celem udowodnienia długu spadkowego przedłożył weksel, lub inny dokument, na mocy którego zobowiązanymi były prócz spadkodawcy inne jeszcze osoby, to władza skarbową zaliczy odnośną sumę do długów spadkowych tylko w razie udowodnienia, że właściciel podatnik, który żąda potrącenia, sumę ową uiszczył okazicielowi wekslu lub innemu wierzycielowi.

§ 29. O ile w przypadku, przewidzianym w § 28, podatnik, który dług uiszczył ma regres do innego zobowiązanego, to władza skarbową zaliczy do długów spadkowych tylko tę kwotę, co do której podatnikowi prawo regresu nie służy. Potrącenie zatem nie nastąpi wcale, gdy przedmiotem prawa regresu jest cała uiszczona kwota. Jeżeli podatnik twierdzi, że regresu nie wykona, potrącenie długu zależy od oddania dokumentu władzy skarbowej na przechowanie.

§ 30. Przyznanie długu w testamentie nie stanowi samo przez się dowodu istnienia długu.

§ 31. Nie będą uznane za dowód wyroki i decyzje sądowe, wydane po śmierci spadkodawcy przeciw jego następcom, o ile opierają się na przyznaniu ze strony następców.

§ 32. Długi spadkodawcy wobec osoby, obowiązanej do uiszczenia podatku spadkowego lub osób podstawionych (art. 911 i 1100 K. C.) o ile opierają się na dokumentach (§ 26 ustęp a), uznane będą tylko w takim razie, jeżeli te dokumenty uzyskały datę pewną (art. 1328 K. C.) nie później jak trzy miesiące przed śmiercią spadkodawcy. O ile celem udowodnie-

nia takich długów przedłożono urzędowe odpisy lub świadectwa z wykazów hipotecznych (§ 26 ustęp b) albo decyzje sądowe (§ 26 ustęp e), to uznanie długu nastąpi tylko wówczas, gdy z tych akt wynika, iż zobowiązanie powstało nie później jak trzy miesiące przed śmiercią spadkodawcy.

§ 33. O ile spadkobierca lub legatarjusz otrzymuje przedmiot obciążony użytkowaniem, to celem ustalenia podstawy wymiaru nie potrąca się wartości tego ciężaru od wartości ogólnej. Wymierza się zatem podatek, jak gdyby nabyty przedmiot nie był obciążony użytkowaniem.

Przepis powyższy dotyczy zarówno wypadków, w których użytkowanie obciążało już własność spadkodawcy jakoteż tych wypadków, w których ono powstaje równocześnie z nabyciem własności przez spadkobiercę lub legatarjusza.

§ 34. Podatek wymieniony w myśl § 33 od nabycia przedmiotu obciążonego użytkowaniem, jest płatny — jeżeli go dostatecznie zabezpieczono — po ustaniu użytkowania.

Jeżeli jednak nabywca zbył przedmiot, poddany użytkowaniu, kontraktem zamiennym (art. 1104 K. C.), zawartym przed ustaniem użytkowania, to podatek płatny jest już wskutek zawarcia owego kontraktu.

W razie odroczenia płatności należy podatek uiszczyć w ciągu miesiąca od ustania użytkowania lub od zawarcia kontraktu zamiennego. W tymże czasie ma podatnik zawiadomić właściwy Urząd Skarbowy (§ 46—51) o płatności podatku.

Jeżeli podatku, którego płatność została odroczone, nie zapłacono w terminie, podanym w poprzedniej części niniejszego paragrafu, to pobiera się odsetki za zwłokę (art. 25 Przep. o op. sp.) za czas od upływu wspomnianego terminu. Do tego czasu nie pobiera się ani odsetek za zwłokę ani odsetek za odroczenie (art. 26 Przep. o op. sp. i § 72).

§ 35. Niezależnie od podatku, określonego w § 34, który w myśl art. 17 Przep. o op. sp. uiszcza osoba, otrzymująca przedmiot, obciążony użytkowaniem, wymierza się podatek od nabycia użytkowania, o ile ono powstaje równocześnie z nabyciem własności przedmiotu, obciążonego użytkowaniem. Ten ostatni podatek ustala się według zasad, podanych w art. 5 Przep. o op. sp., a do uiszczenia obowiązany jest w myśl art. 17 Przep. o op. sp. użytkownik.

6. Wysokość podatku.

(art. 8—16 Przep. o op. sp.)

§ 36. Stosownie do art. 9 Przep. o op. sp. wymierza się podatek zawsze według dwu stóp taryfowych. Jedną z nich nazywać należy „stopą zasadniczą“, drugą ma nazwę „stopy pomocniczej“.

„Pomocniczą“ jest ta, która w taryfie bezpośrednio poprzedza „zasadniczą“. Jeżeli np. w danym wypadku stopą zasadniczą jest 8 procentowa, przewidziana w taryfie pod poz. 1 h, to pomocniczą jest 7 procentowa, przewidziana pod poz. 1 g.

Celem wymierzenia podatku według tych dwu stóp należy przedewszystkiem odnaleźć w taryfie stopień wartości*) odpowiadający podstawie wymia-

*) „Stopnie wartości“ wymienione są w taryfie pod ogólnym napisem: „czysta wartość otrzymanego majątku w markach polskich“.

ru i w ten sposób ustalić stopę zasadniczą. Następnie rozdziela się podstawę wymiaru na dwie części: część pierwsza równa się najwyższej kwocie bezpośrednio poprzedzającego taryfowego stopnia wartości, druga obejmuje resztę sumy, będącej podstawą wymiaru. Do części pierwszej zastosowuje się stopę pomocniczą, do drugiej — zasadniczą.

Przykłady:

1. Jeżeli syn otrzymał po ojcu spadek czystej wartości 700.000 marek, to stopa zasadnicza wynosi 8% (pozycja taryfy 1 h), pomocnicza 7% (pozycja 1 g). Część pierwsza podstawy wymiaru wynosi 500.000 marek (pozycja taryfy 1 g) i od niej należy wymierzyć 7%, t. j. 35.000 marek; od części drugiej, t. j. od 200.000 marek wymierza się 8%, t. j. 16.000 marek; podatek wynosi zatem w danym wypadku 51.000 marek.
2. Jeżeli ktoś otrzymał w spadku po bracie majątek czystej wartości 8.000 marek, to stopa zasadnicza wynosi 4% (pozycja taryfy 3 b), pomocnicza równa się zeru (poz. 3 a). Część pierwsza podstawy wymiaru wynosi 5.000 marek (pozycja taryfy 3 a) i od niej podatek nie należy się wcale; od części drugiej t. j. od 3.000 marek wymierza się 4%. Podatek wynosi zatem w danym wypadku 120 marek.

§ 37. Jeżeli majątek spadkowy przechodzi na dwie lub więcej osób, to stopę zasadniczą ustala się co do każdego z nabywców osobno, według czystej wartości części majątku jemu przypadłej (art. 10 Przep. o op. sp.).

Jeżeli np. czysta wartość całego spadku wynosi 1.000.000 marek, a spadek przechodzi w równych częściach na pięcioro dzieci, to co do każdego z nich podstawa wymiaru wynosi 200.000 marek, a stopa zasadnicza 6% (poz. 1 f); każde ma zatem uiścić po 5% od 100.000 (t. j. 5.000 marek) i po 6% od 100.000 (t. j. 6.000 marek) razem 11.000 marek.

Jeżeli czysta wartość spadku, przechodzącego w równych częściach na pięciu spadkobierców wynosiła 25.000 marek, to podatku wcale się nie wymierzy, gdyż każdy spadkobierca otrzyma po 5.000 marek, która to suma jest jeszcze wolna od podatku (art. 8 Przep. o op. sp.).

§ 38. Co do jednego i tego samego nabywcy stopa „zasadnicza” jest zawsze jednolita.

Należy zatem celem ustalenia stopy „zasadniczej” zsumować czyste wartości wszystkich przedmiotów, które podatnik nabył wskutek śmierci tego samego spadkodawcy, choćby tytuły nabycia były rozmaite.

Przykłady:

1. Jeżeli ktoś, wymieniony pod poz. 3 taryfy, otrzymuje jako spadkobierca z ustawy część majątku spadkowego czystej wartości 150.000 mk., nadto zaś jako legatarjusz szczególny (art. 1014—1024 K. C.) inną część tegoż majątku czystej wartości 70.000 mk., wreszcie z tytułu zawartej przez spadkodawcę umowy o ubezpieczenie na wypadek śmierci 40.000 mk., to za podstawę wymiaru przyjmuje się kwotę 260.000 mk. i ustala się stopę zasadniczą w wysokości 17% (przewidzianej w taryfie pod poz. 3 g). Byłoby niewłaściwym przyjęciem kilku stóp zasadniczych, mianowicie dla 150.000 marek stopy 14%owej, (poz. 3 f), dla 70.000 marek stopy 11%owej (poz. 3 e) i dla 40.000 stopy 8%owej (poz. 3 d).

2. Jeżeli osoba wymieniona pod poz. 4 taryfy, licząca w dniu śmierci spadkodawcy lat 40, otrzymała jako spadkobierca z ustawy część majątku czystej wartości 100.000 marek na własność, a nadto tytułem zapisu szczególnego użytkowanie nieruchomości, której wartość czysta wynosi 200.000 mk., to należy do 100.000 marek doliczyć wartość użytkowania w sumie 112.000 marek (iloczyn z pomnożenia 8.000 przez 14; ustęp e) oraz część przedostatnia i ostatnia art. 5 Przep. o op. sp.) i według sumy 212.000 marek ustalić stopę zasadniczą w wysokości 20% (poz. taryfy 4 g).

§ 39. Celem ustalenia stopy zasadniczej należy nadto stwierdzić, czy podatnik nie otrzymał, może, od spadkodawcy za życia jakichś przedmiotów majątkowych tytułem darowizny. W danym razie należy stosownie do art. 14 Przep. o op. sp. do sumy obliczonej według § 38 doliczyć czyste wartości przedmiotów darowanych według stanu w dniu zdziałania każdej darowizny i ustalić stopę zasadniczą według wynikłej stąd łącznej sumy.

Pod tym względem możliwe są następujące wypadki:

Wypadek pierwszy:

Spadkodawca zmarł po wejściu w życie Przepisów o op. sp. (nie wcześniej jak w dniu 7 lipca 1920 r.). Osoba, obowiązana do uiszczenia podatku spadkowego, otrzymała od spadkodawcy darowizny, a najwcześniejsza z nich zdziałana była po wejściu w życie Przep. o op. sp.

Przykład:

Ojciec darował swemu jedyjnemu synowi w dniu 1 września 1920 roku przedmiot czystej wartości 70.000 marek. Notarjusz pobrał od 50.000 marek 4% (poz. tar. 1 d) i od 20.000 marek 5% (poz. tar. 1 c) — razem 3.000 marek. Tenże ojciec darował synowi w dniu 1 listopada 1920 r. przedmiot czystej wartości 40.000 marek. Notarjusz stosownie do art. 14 i 15 Przep. o op. sp. stwierdził, że ze względu na łączną wartość obu darowizn, wynoszącą 110.000 marek, stopa pomocnicza wynosi 5%, (poz. 1 e), a zasadnicza — 6% (poz. 1 f), że zatem podatek od obu darowizn wynosi 5.600 mk. (t. j. 5% od 100.000 i 6% od 10.000). Wobec tego pobrał notarjusz dodatkowo 2.600 marek.

W dniu 1 lutego 1921 r. ojciec zmarł, a syn otrzymał w spadku po nim majątek czystej wartości 120.000 marek.

Przy wyiniarze podatku skarbowego władza skarbową postąpi w sposób następujący: ze względu na łączną wartość obu darowizn oraz majątku spadkowego w kwocie 230.000 marek stopa pomocnicza wynosi 6% (poz. 1 f), zasadnicza 7% (poz. 1 g), podatek zaś obliczony według tych obu stóp 14.100 marek (6% od 200.000 i 7% od 30.000). Ponieważ zaś poprzednio pobrano 5.600 marek, przeto władza skarbową wymierzy tytułem podatku spadkowego 8.500 marek.

Wypadek drugi:

Spadkodawca zmarł po wejściu w życie Przepisów o op. sp. (nie wcześniej jak w dniu 7 lipca 1920 r.). Osoba, obowiązana do uiszczenia podatku spadkowego, otrzymała od spadkodawcy darowizny. Niektóre z nich były zdziałane po wejściu w życie Przep. o op. sp., niektóre przedtem.

Przykład:

Ojciec darował swemu jedyńemu synowi w dniu 1 września 1910 r. przedmiot, którego czysta wartość, przeliczona na walutę markową wynosiła 50.000 mk.

Następnie darował mu: w dniu 1 marca 1919 r. 60.000 marek, a w dniu 1 marca 1921 r. 100.000 mk. W dniu 1 czerwca 1921 r. ojciec zmarł, a syn otrzymał w spadku majątek czystej wartości 400.000 mk.

Notariusz, sporządzając akt darowizny w dniu 1 marca 1921 r., stwierdził, że ze względu na łączną wartość wszystkich trzech darowizn, wynoszącą 210.000 mk. (50.000 + 60.000 + 100.000), stopa pomocnicza wynosi 6%, zasadnicza 7%. Z sumy 200.000 marek, do której przynależy stopa pomocnicza, przypada 110.000 na pierwsze dwie darowizny, 90.000 marek — na ostatnią. Należy zatem pobrać: od 90.000 mk. 6%, a od 10.000 mk. 7% — razem 6.100 marek. (Od kwoty 110.000 marek nie można pobrać podatku, gdyż byłoby to opodatkowaniem dwu pierwszych darowizn. Takie opodatkowanie nie byłoby zgodne z ustawą, gdyż wsteczna moc obowiązująca Przep. o op. sp., przewidziana w art. 42, a sięgająca do 1 stycznia 1916 r., dotyczy tylko podatku spadkowego, nie dotyczy się podatku od darowizn).

Władza skarbową, wymierzając podatek spadkowy z powodu śmierci ojca zaszłej w dniu 1 czerwca 1921 r., dokona następujących obliczeń: Ze względu na łączną wartość wszystkich trzech darowizn oraz majątku spadkowego, wynoszącą 610.000 marek, stopa pomocnicza wynosi 7%, zasadnicza 8%. Z sumy 500.000 marek, do której przynależy stopa pomocnicza, przypada 110.000 na pierwsze dwie darowizny, a 390.000 na darowiznę trzecią i spadkobranie. Łącznie więc należy się tytułem podatku od trzeciej darowizny i od spadkobrania: 7% od 390.000, t. j. 27.300, i 8% od 110.000, t. j. 8.800, — razem 36.100 marek. Ponieważ zaś od trzeciej darowizny pobrano już 6.100 marek, przeto władza skarbową wymierzy tytułem podatku spadkowego 30.000 marek.

Wypadek trzeci.

Spadkodawca zmarł bądź po wejściu w życie Przep. o op. sp. (nie wcześniej jak w dniu 7 lipca 1920 r.) bądź przedtem, ale nie wcześniej jak w dniu 1 stycznia 1916 r., przyczem w tym ostatnim razie do dnia 21 czerwca 1920 r. włącznie nie zapadła decyzja władzy skarbowej o należności podatku spadkowego (art. 42 Przep. o op. sp. oraz § 102). Osoba, obowiązana do uiszczenia podatku spadkowego, otrzymała od spadkodawcy darowizny, a najpóźniejsza z nich zdziałana była przed wejściem w życie Przep. o op. sp.

Przykład.

Ojciec darował swemu jedyńemu synowi w dniu 1 września 1910 r. przedmiot, którego czysta wartość, przeliczona na walutę markową wynosiła 400.000 marek. Następnie darował mu w dniu 1 marca 1919 r. 200.000 marek. W dniu 1 listopada 1919 r. ojciec zmarł, a syn otrzymał w spadku majątek czystej wartości 300.000 marek. Do dnia 21 czerwca 1920 roku włącznie nie zapadła decyzja władzy skarbowej o należności podatku spadkowego.

Władza skarbową stwierdzi co następuje: Ze względu na łączną wartość obu darowizn oraz majątku spadkowego wynoszącą 900.000 marek, stopa pomocnicza wynosi 7%, a zasadnicza 8%. Kwota 500.000 marek, do której przynależy stopa pomocnicza, mieści się cała w darowiznach, nie podlegają

cych opodatkowaniu według nowej ustawy. Także z kwoty 400.000 marek, do której przynależy stopa zasadnicza, część w wysokości 100.000 mk. przypada na te darowizny. Wobec tego władza skarbową stosuje do majątku spadkowego tylko stopę zasadniczą i wymierzy 8% od 300.000 marek, t. j. 24.000 marek.

7. Obowiązek uiszczenia podatku.
(art. 17—20 i 27 Przep. o op. sp.)

§ 40. Jeżeli majątek spadkowy przechodzi na dwie lub więcej osób, to należy z reguły (§§ 41—43) do każdej z nich wystosować oddzielny nakaz płatniczy.

Jeżeli jeden nakaz płatniczy odnosi się do dwu lub więcej podatników (§§ 41—43), to należy mimo to podać w nim wszystkie istotne dane oddzielnie co do każdego z tych podatników.

§ 41. Jeden nakaz płatniczy obejmować ma podatki spadkowe, wymierzone dwu lub więcej podatnikom:

1) jeżeli oni ustanowili wspólnego pełnomocnika do zastępowania ich przed władzą skarbową w sprawie podatku spadkowego,

2) jeżeli mają wspólnego zastępcę ustawowego, w szczególności:

a) o ile kilku podatników małoletnich nieusamowolnionych pozostaje pod władzą tej samej osoby jako ich ojca (art. 341 K. C. P.) lub matki (art. 65 K. C. P.),

b) jeżeli kilku podatników małoletnich lub bezwłasnowolnych pozostaje pod władzą tego samego opiekuna (art. 68, 69, 330, 347 i nast., 489 i nast. K. C. P., art. 225 i 374¹ K. C. R.) lub kuratora (art. 219 K. C. R.),

c) jeżeli dla kilku podatników nieobecnych ustanowiono tę samą osobę kuratorem (art. 36—38, 41, 48, 54, i 64 K. C. P.; art. 1775 ustawy postępow. sąd. cyw.; art. 1243 K. C. R.),

3) jeżeli jest ustanowiony wykonawca testamentowy (art. 1025—1034 K. C.; art. 1084 K. C. R.); gdy jest kilku wykonawców, można wystosować nakaz płatniczy do któregokolwiek.

§ 42. Nadto może władza skarbową wystosować jeden nakaz płatniczy do dwu lub więcej osób, jeżeli w myśl art. 18 i 19 Przep. o op. sp. osoby te są solidarnie obowiązane do uiszczenia podatku (§ 43). Nakaz płatniczy doręcza się wówczas podatnikowi, który jest w nim najpierw wymieniony. Nie można jednak od jednego z podatników tytułem podatku, przypadającego na niego i innych współnabywców, żądać więcej, niż wynosi czysta wartość części spadku, która przypada na tego podatnika.

§ 43. Postępowanie, określone w § 42, dopuszczalne jest w następujących wypadkach:

1) jeżeli ten sam majątek przypadł w częściach idealnych dwu lub więcej osobom jako spadkobiercom z prawa (art. 718—773 K. C., art. 1104 i nast. K. C. R.) lub jako legatarzjom ogólnym (art. 1003—1009 K. C.) względnie spadkobiercom testamentowym (art. 1010 i nast. K. C. R.) albo jako legatarzjom pod tytułem ogólnym (art. 1010—1013 K. C.);

2) jeżeli ten sam przedmiot majątkowy przypadł w częściach idealnych dwu lub więcej osobom jako legatarzjom szczególnym (art. 1014—1024 K. C.);

3) dłużnika zapisu można wezwać do uiszczenia nie tylko tego podatku, który należy się od części

spadku, jemu przypadłej, lecz także do uiszczenia podatku od zapisu.

Dłużnikami zapisu są:

a) co do zapisu ogólnego — spadkobiercy z prawa, o ile należą do osób, mających prawo do części obowiązkowej (dziedziców koniecznych, art. 913—919 oraz 1004 K. C.),

b) co do zapisu pod tytułem ogólnym — osoby wymienione w ustępie a), w ich braku legatarjusz ogólny, a jeżeliby i jego nie było, spadkobiercy z prawa wogóle (art. 1011 K. C.),

c) co do zapisu szczególnego — osoby wymienione w ustępie a) względnie b) (art. 1014 i 1017 K. C.); według art. 1086 K. C. R. — spadkobiercy z ustawy lub spadkobiercy testamentowi.

8. Władze powołane do wymierzenia podatku spadkowego.

(art. 34 i 40 Przep. o op. sp.).

§ 44. Wymierzenie podatku spadkowego należy do Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych, jeżeli cały majątek spadkowy znajduje się na obszarze b. zaboru rosyjskiego i zarazem jego wartość ogólna (§§ 12—22) nie przewyższa 200.000 marek. Gdy wartość ogólna przekracza powyższą kwotę, jak również (bez względu na wartość) gdy majątek spadkowy znajduje się częściowo na obszarze b. zaboru rosyjskiego, częściowo w innej dzielnicy lub zagranicą, wymierzenie należy do Izby Skarbowej.

§ 45. Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych przeprowadzić ma w każdym razie całe postępowanie przygotowawcze. Ma zatem—bez względu na wysokość wartości ogólnej — przyjąć zawiadomienie o śmierci spadkodawcy (§§ 53—55), odezwy sądów i notariuszów (§§ 56—58 oraz 60), zeznania (§§ 61—64) i wszelkie wogóle podania i odezwy, dotyczące wymiaru podatku, oraz zebrać i sprawdzić wszystkie dane, które potrzebne są celem dokonania wymiaru, w szczególności też ustalić rzeczywistą wartość majątku spadkowego. Stosownie do wyniku tego ustalenia Urząd Skarbowy w myśl § 44, bądź wymierza podatek sam, bądź przedkłada sprawę przełożonej Izbie Skarbowej.

§ 46. Postępowanie przygotowawcze (§ 45) przeprowadza ten Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych, w którego okręgu znajduje się majątek, podlegający podatkowi spadkowemu.

Jeżeli majątek ten znajduje się na obszarze b. zaboru rosyjskiego, ale w okręgach kilku Urzędów Skarbowych, to przeprowadzenie postępowania przygotowawczego należy do tego Urzędu, w którego okręgu spadkodawca zamieszkiwał. Jeżeli miał zamieszkanie poza obszarem tych powiatów administracyjnych, w których znajduje się majątek, to właściwość ustali Izba Skarbową, w której okręgu mają swe siedziby interesowane Urzędy Skarbowe; jeżeliby znajdowały się w okręgach kilku Izb; rozstrzygnie Ministerstwo Skarbu.

§ 47. Gdy na obszarze b. zaboru rosyjskiego znajduje się tylko część majątku podlegającego podatkowi spadkowemu, reszta zaś w innej dzielnicy, to Urząd Skarbowy mający siedzibę na obszarze b. zaboru rosyjskiego (§ 46), przeprowadza postępowanie przygotowawcze tylko co do części majątku, znajdującej się na tym obszarze (art. 40 Przep. o op. sp.).

§ 48. Gdy na obszarze b. zaboru rosyjskiego znajduje się tylko część majątku, podlegającego podatkowi spadkowemu, reszta zaś zagranicą, to Urząd Skarbowy, mający siedzibę na obszarze b. zaboru rosyjskiego (§ 46), przeprowadza postępowanie przygotowawcze również co do części majątku, znajdującej się zagranicą.

§ 49. Jeżeli spadkodawca zamieszkiwał na obszarze b. zaboru rosyjskiego, a majątek podlegający podatkowi spadkowemu znajduje się częściowo w tej dzielnicy, częściowo zaś w innej, a nadto zagranicą, to Urząd Skarbowy mający siedzibę na obszarze b. zaboru rosyjskiego (§ 46) przeprowadza postępowanie przygotowawcze co do części majątku spadkowego, znajdujących się w b. dzielnicy rosyjskiej oraz zagranicą.

Jeżeli zaś przy takim rozmieszczeniu majątku spadkodawca mieszkał poza b. dzielnicą rosyjską, to wspomniany Urząd Skarbowy przeprowadza w każdym razie postępowanie przygotowawcze co do części majątku, znajdującej się w b. dzielnicy rosyjskiej. Co do zagranicznego — rozstrzygnie Minister Skarbu (art. 40 Przep. o op. sp.).

§ 50. Gdy cały majątek znajduje się zagranicą, to postępowanie przygotowawcze przeprowadza ten Urząd Skarbowy, w którego okręgu spadkodawca zamieszkiwał.

O ile chodzi o znajdujący się zagranicą majątek po obywatelu Państwa Polskiego, który miał zamieszkanie zagranicą, Urząd Skarbowy zaraz po otrzymaniu wiadomości o takim spadku przedkłada akta za pośrednictwem Izby Skarbowej Ministerstwu Skarbu celem ustalenia właściwości.

§ 51. Izba Skarbową lub Ministerstwo Skarbu może w szczegółowym wypadku na wniosek podatkownika lub z urzędu przeprowadzenie postępowania przygotowawczego poruczyć innemu Urzędowi Skarbowemu Podatków i Opłat Skarbowych, niż określone w §§ 46—50.

§ 52. Każdy Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych obowiązany jest na żądanie Urzędu Skarbowego właściwego (§§ 46—51) przedsięwziąć dochodzenia, potrzebne do uzyskania danych celem wymiaru podatku.

9. Postępowanie przygotowawcze.

a) Zawiadomienie o śmierci spadkodawcy.

(art. 22 Przep. o op. sp.).

§ 53. Spadkobiercy, legatarjusze i osoby, które wskutek śmierci spadkodawcy nabywają użytkownika majątku spadkowego, winni w ciągu miesiąca od dnia, w którym się dowiedzieli o śmierci spadkodawcy, zawiadomić o niej Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych.

Jeżeli spadkobierca, legatarjusz lub użytkownik jest małoletnim, nieusamowolnionym albo bezwładnym, to obowiązku zgłoszenia spadku winien dopełnić ojciec względnie opiekun (lub kurator w myśl art. 219 K. C. R.).

Wykonawca testamentowy tudzież kurator spadku wakującego obowiązani są zawiadomić Urząd Skarbowy o śmierci spadkodawcy w ciągu miesiąca od dnia objęcia zarządu.

Wystarczy zawiadomienie ze strony jednej z osób obowiązanych.

§ 54. Zawiadomienie (§ 53) winno zawierać:

1) imię i nazwisko, zawód i miejsce zamieszkania spadkodawcy (należy też wymienić ulicę i numer domu), datę śmierci oraz miejscowość, w której zmarł;

2) imiona i nazwiska oraz adresy wszystkich spadkobierców i legatarjuszków;

3) wymienienie wszystkich miejscowości (w kraju i zagranicą), w których znajduje się majątek spadkowy.

§ 55. Zawiadomienie (§ 53 i 54) należy wystosować do tego Urzędu Skarbowego, w którego okręgu znajduje się majątek spadkowy; jeżeliby znajdował się w okręgach kilku Urzędów Skarbowych, należy zawiadomić którykolwiek z nich.

Gdy cały majątek, podlegający opodatkowaniu, znajduje się zagranicą (art. 36 i 37 Przep. o op. sp.), należy zawiadomić ten Urząd Skarbowy, w okręgu którego spadkodawca zamieszkiwał; o ile chodzi o znajdujący się zagranicą majątek obywatela Państwa Polskiego, który miał zamieszkanie zagranicą, zawiadomić należy którykolwiek Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych.

b) Współdziałanie Sądów i notariuszów.

(art. 34 Przep. o op. sp.).

§ 56. Sądy mające siedzibę na obszarze b. zaboru rosyjskiego mają o każdym wypadku śmierci, co do którego przedsięwzięta czynność urzędową w myśl przepisów prawa spadkowego, zawiadomić Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych, w którego okręgu dany sąd ma siedzibę.

W tym celu ma sąd każdy wypadek śmierci zapisać do wykazu prowadzonego według załącznika 2.

W kolumnie 5 należy czynność urzędową określić jaknajkrócej, np. słowami: opieczętowanie, zarządzenie spisu inwentarza, ogłoszenie postępowania spadkowego w myśl art. 125 U. II., podanie o wprowadzenie w posiadanie legatarjusza ogólnego, przyjęcie zrzeczenia się spadku, ustanowienie kuratora spadku wakującego, podanie o dział spadku i t. p.

Kolumny 6 i 7 należy wypełnić tylko o tyle, o ile sąd zna odnośne dane.

§ 57. Do wykazu określonego w § 56 ma sąd zapisywać również wyroki uznania osoby zaginionej za znikłą (art. 45 K. C. P.), wypełniając kolumnę 5 słowami: „wyrok uznający zniknięcie“ i wymieniając w kolumnie 7 tymczasowych posiadaczy (§ 47 K. C. P.), o ile są sądowi znani.

§ 58. Po upływie każdego miesiąca, najpóźniej do 10 dnia miesiąca następnego, sąd przesyła wykaz (bez odezwy) Urzędowi Skarbowemu Podatków i Opłat Skarbowych.

Jeżeli w pewnym miesiącu żadnego wypadku nie zapisano, sąd zawiadamia o tem Urząd Skarbowy w powyższym terminie.

§ 59. Sądy mają zezwolić funkcjonariuszom skarbowym, legitymującym się aktami, dotyczącymi opodatkowania spadku lub darowizny, na przejrzenie akt postępowania spadkowego lub innych akt sądowych, zawierających dane, potrzebne do wymierzenia podatku.

§ 60. Notariusz winien na koszt strony interesowanej przesyłać Urzędowi Skarbowemu Podatków i Opłat Skarbowych, w którego okręgu ma siedzibę, uwierzytelnione odpisy:

a) testamentu urzędowego, gdy notariuszowi okazał się akt zejścia testatora,

b) testamentu własnoręcznego lub tajemnego, skoro po zaświadczeniu przez sąd oddany został notariuszowi do przechowania,

c) spisu inwentarza, sporządzonego przez notariusza,

d) aktu działu.

Uwierzytelnienie nie podlega opłacie stempelowej.

c) Zeznanie majątku spadkowego.

(art. 22 Przep. o op. sp.).

§ 61. Każda z osób wymienionych w § 53 ma na wezwanie Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych lub jednocześnie z zawiadomieniem w myśl § 53 przedłożyć zeznanie majątku spadkowego, ułożone według załączonego wzoru 3. Ma przytem zastosować się do „instrukcji o sposobie zeznania majątku spadkowego“ (załącznik 4).

Urząd Skarbowy wyznaczy w swoim wezwaniu termin, do którego zeznanie należy przedłożyć. Ten termin ma wynosić przynajmniej miesiąc od doręczenia wezwania i nie może upłynąć przed końcem okresu, wynoszącego 3 miesiące i 40 dni od dnia otwarcia spadku (art. 795 K. C.).

Jeżeli zeznanie ma być przedłożone nie z powodu śmierci spadkodawcy lecz z powodu uznania za znikłego (§§ 7—10), to ma Urząd Skarbowy w wezwaniu zaznaczyć, że ilekroć w „instrukcji“ jest mowa o „dniu śmierci spadkodawcy“, należy odnośne dane podać według stanu w dniu wydania wyroku, uznającego zniknięcie (część pierwsza § 7) względnie w dniu śmierci poprzedniego posiadacza tymczasowego (część druga § 7), lub w dniu wydania decyzji stwierdzającej zniknięcie (§ 10).

§ 62. Spadkobierca, legatarzusz ogólny, legatarzusz pod tytułem ogólnym, wykonawca testamentowy oraz kurator spadku wakującego, obowiązani są przedłożyć zeznanie, obejmujące cały spadek. Legatarzusz szczególny może przedłożyć zeznanie, dotyczące tylko jego zapisu. Użytkownik może ograniczyć się do zeznania, obejmującego przedmioty podane użytkownikowi.

Jeżeli władza skarbowa zażądała zeznania od dwu lub więcej osób, wymienionych w § 53, mogą one przedłożyć jedno zeznanie wspólne, zaopatrzone w podpisy wszystkich zeznających.

§ 63. Podpisanie zeznania przez pełnomocnika osoby, którą Urząd Skarbowy wezwał do przedłożenia zeznania, dopuszczalne jest tylko wówczas, gdy osoba wezwana nie może zeznania przedłożyć osobście z powodu istotnej przeszkody (wyjazdu, choroby i t. p.). Urząd Skarbowy może po ustaniu przeszkody zażądać dodatkowego umieszczenia na zeznaniu podpisu osoby wezwanej.

§ 64. Osoba, wezwana do przedłożenia zeznania (§ 61), może zamiast zeznania przedłożyć — w piśmie lub urzędownie zaświadczonej odpisie — spis inwentarza majątku spadkowego, sporządzony już w myśl przepisów prawa cywilnego, lub powołać się na spis inwentarza, przesłany już Urzędowi Skarbowemu przez notariusza (§ 60).

Zwalnia to od zeznania tylko o tyle, o ile inwentarz zawiera dane, wskazane w formularzu zeznania (wzór 3) i w instrukcji (załącznik 4) i jeżeli strona oświadczyła zarazem, że wszystkie dane, które obowiązana jest dostarczyć, podała w spisie inwentarza i zeznała je według najlepszej wiedzy zgodnie z prawdą, nie zatajając żadnego przedmiotu, który był własnością spadkodawcy w dniu jego śmierci.

d) Obowiązek udzielania wyjaśnień.
(art. 22 Przep. o op. sp.).

§ 65. Osoby, wymienione w § 53 jak również dłużnicy spadkodawcy oraz ci, w których posiadaniu znajdują się przedmioty spadkowe, obowiązani są na żądanie którejkolwiek władzy skarbowej podać szczegółowo i zgodnie z prawdą wszelkie znane im okoliczności, których znajomość potrzebna jest celem wymiaru podatku spadkowego.

Osoby te obowiązane są na żądanie władzy skarbowej przedłożyć będące w ich posiadaniu dokumenty i księgi handlowe, o ile przejrzenie dokumentów lub ksiąg jest potrzebne do sprawdzenia danych, na których wymiar ma być oparty. Osoby te — o ile w ich interesie sporządzony został spis inwentarza przez organa sądowe — obowiązane są na żądanie władzy skarbowej przedłożyć spis inwentarza w urzędownie zaświadczonym odpisie.

e) Domniemanie prawne co do właściciela przedmiotów oddanych na skład.
(art. 6 Przep. o op. sp.).

§ 66. Jeżeli podatnik jest zdania, że spadkodawca nie był właścicielem przedmiotów, co do których w myśl art. 6 Przep. o op. sp. zachodzi domniemanie prawne, że należały do spadkodawcy, to mimo to, przedmioty te wymieni w dziale I zeznania. Zarazem ma w kol. 4 lub w osobnym wywodzie przytoczyć okoliczności faktyczne, z których, zdaniem jego wynika, iż owe przedmioty nie należały do majątku spadkodawcy. Te okoliczności ma udowodnić dokumentami lub świadkami. Świadców przesłuchać władza skarbowa.

Władza skarbowa orzeka według swego uznania, czy przeciwdowod się udał.

f) Postanowienia karne.
(art. 31—33 Przep. o op. sp.).

§ 67. Wniosek o ściganie występku, przewidzianego w art. 31 Przep. o op. sp., skierować ma Urząd Skarbowy Podatków i Oplat Skarbowych do Urzędu Prokuratorskiego, w którego Okręgu Urząd Skarbowy ma siedzibę.

Ponieważ w sprawach o występkach, pociągające za sobą karę więzienia, rozprawa główna może nastąpić bez śledztwa wstępnego (art. 545 ustawy postępowania karnego), przeto ma Urząd Skarbowy przeprowadzić dochodzenia w sposób tak wyczerpujący, aby Prokurator mógł złożyć Sądowi akt oskarżenia na podstawie danych i dowodów, dostarczonych mu przez Urząd Skarbowy.

§ 68. Niedopełnienie obowiązków, przewidzianych w §§ 19, 34, 53, 60, 61 i 65 podlega w myśl art. 32 Przep. o op. sp. grzywnie do wysokości 50.000 mk.

Grzywnę tę wymierza Urząd Podatków i Oplat Skarbowych.

Wrazie niedopełnienia obowiązku mimo nałożenia grzywny, może być grzywna nałożona ponownie.

10. Wymiar podatku:

(art. 24 Przep. o op. sp.).

§ 69. Urząd Skarbowy Podatków i Oplat Skarbowych zawiadamia podatnika o wymiarze podatku spadkowego przez nakaz płatniczy. Jeżeli wymierzyła

Izba Skarbowa, zaznaczy to Urząd Skarbowy w nakazie płatniczym.

§ 70. Na żądanie podatnika ma Urząd Skarbowy wydać zaświadczenie, że podatek spadkowy został wymierzony (ewentualnie też, że go w zupełności zapłacono), oraz że pewne oznaczone przedmioty pozostałe w spadku, (np. pewną nieruchomością, pewną wierzytelnością) wciągnięto do podstawy wymiaru.

Można też wydać podatnikowi, na jego żądanie, zupełny spis przedmiotów, wciągniętych do podstawy wymiaru.

Zaświadczenia powyższe podlegają opłacie w myśl art. 30 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 14 poz. 145).

11. Uiszczenie podatku i grzywien.

(art. 24—26 Przep. o op. sp.).

§ 71. Podatek spadkowy (§ 69) uiszczyć należy w ciągu miesiąca od doręczenia nakazu płatniczego.

Grzywna (§ 68) płatna jest w ciągu miesiąca od doręczenia decyzji, którą nałożono grzywnę.

Odwolanie od nakazu płatniczego samo przez się nie odracza płatności podatku.

Przymusowe ściąganie grzywny nastąpić może dopiero po uprawomocnieniu się decyzji, którą grzywnę nałożono.

§ 72. Podanie o odroczenie płatności podatku albo o zezwolenie na uiszczenie ratami należy wnieść do Urzędu Skarbowego Podatków i Oplat Skarbowych, od którego pochodzi nakaz płatniczy. Decyzję wydaje Izba Skarbowa.

Od płatnika, któremu zezwolono na odroczenie płatności lub na spłatę ratami (art. 26 Przep. o op. sp.), pobierane będą odsetki w wysokości ½% miesięcznie płatne z dołu (odsetki za odroczenie); przytem miesiąc rozpoczęty liczy się za cały. W razie niedotrzymania terminu pobrane będą od całej sumy nieuiszczonej w terminie odsetki za zwłokę, przewidziane w art. 25 Przep. o op. sp.

Przykład. Podatek spadkowy wynosi 100.000 mk. Nakaz płatniczy doręczony w dniu 1 marca 1921, zatem podatek płatny 1 kwietnia 1921 r. Na wniosek podatnika zezwolono na spłatę w czterech ratach po 25.000 mk., płatnych w dniu 1 kwietnia każdego roku w ciągu lat 1921—1924.

Jeżeli podatnik powyższych terminów ściśle dotrzyma, to należy pobrać tytułem odsetek: w dniu 1 kwietnia 1922 r. 4.500 mk. (½% miesięcznie za 12 miesięcy od 75.000 mk.), w dniu 1 kwietnia 1923 r. 3.000 mk. (½% miesięcznie od 50.000 mk.) a w dniu 1 kwietnia 1924 r. 1.500 mk. (½% miesięcznie od 25.000).

Jeżeliby podatnik ratę płatną w dniu 1 kwietnia 1923 r. uiszczył już w dniu 1 listopada 1922 r., należałoby przy tem uiszczeniu pobrać tytułem odsetek tylko 2.375 mk. tj. od sumy odsetek, która byłaby płatna w razie uiszczenia odnośnej raty w dniu 1 kwietnia 1923 r. (a wynosiłaby, jak wyżej wskazano 3.000 mk.) potrącić kwotę 625, wyrażającą ½% miesięcznie za 5 miesięcy od wpłaconej przed terminem raty w kwocie 25.000 mk.

Jeżeliby przeciwnie podatnik uchybił terminu i ratę płatną w dniu 1 kwietnia 1923 uiszczył dopiero w dniu 1 sierpnia 1923, należałoby przytem uiszczeniu pobrać prócz odsetek w wysokości ½%, które byłyby płatne w dniu 1 kwietnia 1923 r. (a wynoszą, jak

wyżej wskazano 3.000 mk.), jeszcze odsetki za zwłokę w wysokości 1% miesięcznie za 4 miesiące od całej sumy 28.000 mk. nieopłaconej w terminie. Podatnik ma zatem uiścić $25.000 + 3.000 + 1.120 = 29.120$ marek.

12. Wpływ podatku spadkowego na prawo rozporządzania majątkiem spadkowym.
(art. 27 Przep. o op. sp.).

§ 73. Czynności następujące:

1) przepisanie majątku spadkowego w księdze hipotecznej,

2) wprowadzenie w posiadanie spadkobiercy nieporządkowego (art. 724 i 770 K. C.) lub legatarjusza ogólnego (art. 1008 K. C. art. 1742 ustawy postępowania sądowego cywilnego); wprowadzenie w tymczasowe posiadanie majątku osoby znikłej (art. 46 K. C. P.), lub nadanie posiadania stanowczego (art. 56 K. C. P.); zezwolenie na sprzedaż majątku spadkowego, przewidziane w art. 1751 ustawy postępowania sądowego cywilnego;

3) w okręgu białostockim: zatwierdzenie testamentu (art. 1060 i nast. K. C. R.) oraz zatwierdzenie spadkobrania z prawa (art. 1408 ros. ustawy postępowania sądowego cywilnego),

4) zatwierdzenie fundacji powołanej do życia przez testament (art. 2 dekretu z 7 lutego 1919 r., Dz. Pr. Nr. 15, poz. 215),

5) sporządzenie aktu notarialnego lub uwierzytelnienia przez notariusza własnoręczności podpisu na dokumencie — o ile z odnośnego aktu wynika przejście majątku wskutek śmierci,

6) uiszczenie długu przez dłużnika spadkodawcy,

7) wydanie przedmiotów spadkowych przechowywanych przez osoby trzecie, — w szczególności też wymienionych w § 66,

8) wypłata sum ubezpieczonych, płatnych wskutek śmierci spadkodawcy, — nastąpić mogą zasadniczo tylko za uprzednim zezwoleniem właściwego Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych lub za okazaniem zaświadczenia, przewidzianego w § 70, o ile z takiego zaświadczenia wynika, iż przedmiot, o który chodzi, został wciągnięty do podstawy wymiaru i że wymierzony podatek uiszczono w zupełności.

Urząd Skarbowy udzieli pozwolenia na przedsięwzięcie czynności wyżej wymienionych, jeżeli podatek spadkowy, należący się od osoby, która żąda wykonania danej czynności, został wymierzony i w całości zapłacony, a przedmiot, o który chodzi, wciągnięto do podstawy wymiaru. Jeżeli podatek wymierzony nie uiszczono lub jeżeli nie nastąpił jeszcze wymiar podatku, udzieli Urząd Skarbowy zezwolenia zasadniczo tylko w razie dostatecznego zabezpieczenia podatku; co do podatku jeszcze nie wymierzonego, zabezpieczenie polegać może w szczególności na zadatkowym uiszczeniu kwoty, która prawdopodobnie będzie wymierzona.

W przypadkach, wymienionych wyżej pod 5—8, może być udzielone zezwolenie bez zabezpieczenia lub przy częściowym zabezpieczeniu, jeżeli reszta majątku spadkowego, nie objęta czynnością, na którą zezwolono, niewątpliwie zapewnia ściąganie całego podatku.

13. Środki prawne.

(art. 29 Przep. o op. sp.).

§ 74. Od nakazu płatniczego (§ 69) można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od doręczenia.

Odwołanie wnosi się zawsze do Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych, od którego pochodzi nakaz płatniczy, także wówczas, gdy podatek wymierzyła Izba Skarbowa.

§ 75. Urząd Skarbowy przedkłada odwołanie Izbie Skarbowej, uzupełniwszy akta danymi, które potrzebne są do rozstrzygnięcia. Gdy podatek wymierzył sam Urząd Skarbowy, to ma przedkładając akta przedstawić swój umotywowany wniosek.

Jeżeli podatek wymierzył sam Urząd Skarbowy, a z danych, które zebrał, wynika niewątpliwie, że odwołanie jest w całości uzasadnione, to nie przedkłada akt Izbie lecz wydaje orzeczenie sam.

§ 76. Izba Skarbowa orzeka w drugiej i ostatniej instancji wskutek odwołań od wymiarów, dokonanych przez Urząd Skarbowy.

Odwołanie od własnych wymiarów przedkłada z umotywowanym wnioskiem Ministerstwu Skarbu. Załatwia je sama, gdy jest niewątpliwie, że odwołanie jest w całości uzasadnione.

§ 77. Od orzeczenia, którem nałożono grzywnę (art. 32 Przep. o op. sp.), można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od doręczenia.

Odwołanie wnosi się do Urzędu Podatków i Opłat Skarbowych, który wydał zaskarżone orzeczenie. Rozstrzyga Izba Skarbową.

14. Wznowienie postępowania.

§ 78. Jeżeli osoba, która przedłożyła zeznanie (§ 61), dowiedziała się następnie, że od majątku, podlegającego podatkowi spadkowemu, należą przedmioty nieobjęte zeznaniem, lub że wogóle ujawniły się okoliczności faktyczne, uzasadniające wymierzenie podatku w sumie wyższej, niż wynikająca z zeznania pierwotnego, to ma w ciągu miesiąca od dnia, w którym otrzymała wiadomość o tym stanie rzeczy, przedłożyć właściwemu Urzędowi Podatków i Opłat Skarbowych zeznanie dodatkowe.

O ile to zeznanie dodatkowe weszło do Urzędu Skarbowego po wymierzeniu podatku na podstawie zeznania pierwotnego, ustala władza skarbowa podatek spadkowy ponownie, a od kwoty podatku w ten sposób obliczonej potrąca podatek wymierzony pierwotnie.

§ 79. Jeżeli podatnik dopiero po upływie terminu, w którym mógł wnieść odwołanie od nakazu płatniczego (§ 74), dowiedział się o okolicznościach faktycznych, które, gdyby były znane w czasie wydania nakazu płatniczego, spowodowałyby wymierzenie podatku w kwocie niższej lub zaniechanie wymiaru, to może w ciągu miesiąca od dnia, w którym ten stan rzeczy doszedł do jego wiadomości, żądać ponownej decyzji o należności lub wysokości podatku spadkowego. Żądanie to uwzględnione będzie tylko wówczas, jeżeli z zachodzących okoliczności wynika, że podatnik nawet przy dołożeniu odpowiedniej staranności o rzeczywistym stanie rzeczy wiedzieć nie mógł.

Przepisy powyższe stosują się np. w wypadku, gdy wyrokiem sądowym ustalono, że osoba, która rościła sobie prawo do spadku (a wobec tego przedłożyła zeznanie majątku spadkowego i na jego podstawie otrzymała nakaz płatniczy), prawa tego nie ma.

Podanie o wznowienie postępowania należy wnieść do tego Urzędu Skarbowego, który wydał nakaz płatniczy; decyzja należy zawsze do Izby Skarbowej. Od decyzji odmownej można wnieść odwołanie, do którego stosują się odpowiednio §§ 74—76.

§ 80. Podatek od darowizn będzie pobierany odpowiednio §§ 61—68.

CZĘŚĆ DRUGA.

Podatek od darowizn.

15. Przedmiot.

(art. 1 i 2 Przep. o op. sp.).

§ 81. Podatek od darowizn będzie pobierany również od rozporządzeń między żyjącymi, mających na celu utworzenie fundacji (art. 1 dekretu z 7 lutego 1919 Dz. Pr. Nr. 15, poz. 215), od aktów działowych (art. 1075 K. C. i art. 219 K. C. P.) oraz od aktów wydzielenia (art. 994 K. C. R.) i aktów posagowych (art. 1001 K. C. R.).

16. Analogiczne zastosowanie przepisów o podatku spadkowym.

§ 82. Do podatku od darowizn stosują się odpowiednio przepisy § 5, 6, 11—26, 28, 29 oraz 31—39.

Ilekcroć w przepisach tych użyto wyrazów: „spadek“ lub „legat“ (zapis), należy je zastąpić wyrazem „darowizna“; słowa: „spadkodawca“ lub „testator“ wyrazem „darujący“, wyrazy „spadkobierca“ lub „następca“ słowem „obdarowany“; zamiast wyrażenia „śmierć spadkodawcy“ podstawić należy: „zdziałanie aktu darowizny“ zamiast „podatku spadkowego“ „podatek od darowizn“.

17. Współdział notariuszów.

(art. 15, 28 i 34 Przep. o op. sp.).

§ 83. Od darowizny, zdziałanej w formie aktu notarialnego, uiszczyć należy podatek z reguły (§ 89) gotówką do rąk notariusza.

Strony umawiające się obowiązane są na wezwanie notariusza podać mu szczegółowo i zgodnie z prawdą wszelkie znane im okoliczności, których znajomość potrzebna jest celem wymiaru podatku.

§ 84. O ile przedmiotem darowizny jest prawo, co do którego zachodzi wątpliwość, czy lub w jakiej mierze ono istnieje lub czy i w jakiej mierze jest wykonalne (§ 19), postąpi notariusz, jak gdyby tej wątpliwości nie było.

Zastosowanie § 19 przez notariusza zależy od uprzedniego zezwolenia Izby Skarbowej, w której okręgu notariusz ma siedzibę.

§ 85. Jeżeli obdarowany przyjmuje według treści aktu darowizny długi lub ciężary, może notariusz tylko wówczas potrącić je od wartości ogólnej celem ustalenia wartości czystej (art. 3 Przep. o op. sp.), gdy są w akcie darowizny szczegółowo wymienione w sposób wskazany w ustępie 17 „Instrukcji o sposobie zeznania majątku spadkowego“ (załącznik 4).

§ 86. Notariusz winien zapytać strony umawiające się, czy obdarowany otrzymał od darującego już przedtem darowizny, a w razie odpowiedzi twierdzącej wezwać je aby wymieniły: miejscowość i daty zdziałania darowizn, ich przedmiot oraz notariuszów

lub władze skarbowe, którzy obliczyli podatek (opłatę, należność) od tych poprzednich darowizn. Notariusz ma zwrócić uwagę stronom, że udzielenie odpowiedzi niezgodnych z prawdą stanowi występki, przewidziany w art. 31 Przep. o op. sp. Odpowiedź stronom podać w akcie, choćby była ujemna.

§ 87. Art. 14 Przep. o op. sp. zastosowuje notariusz tylko o tyle, o ile sam przechowuje akta, dotyczące poprzednich darowizn lub o ile akta te są przechowane w archiwum tego Wydziału Hipotecznego, przy którym notariusz urzęduje. W tym celu notariusz sumuje czyste wartości tych darowizn poprzednich oraz czystą wartość darowizny, która właśnie ma być zdziałana i według sumy w ten sposób obliczonej ustala wysokość podatku.

(Szczegółowe wyjaśnienie, jak należy stosować paragraf niniejszy, zawiera § 39).

§ 88. O ile akta, dotyczące darowizn poprzednich, przechowane są u innych notariuszów lub poza Wydziałem Hipotecznym, przy którym notariusz urzęduje, oblicza notariusz podatek od ostatniego aktu darowizny bez uwzględnienia owych darowizn poprzednich. Winien jednak przesłać na koszt strony uwiarytelniony odpis sporządzonego przezeń aktu darowizny Urzędowi Skarbowemu Podatków i Opłat Skarbowych, w którego okręgu ma siedzibę.

§ 89. Notariusz nie pobiera podatku:

a) od rozporządzeń między żyjącymi, mających na celu utworzenie fundacji (art. 1 dekretu z 7 lutego 1919, Dz. Pr. Nr. 15, poz. 215);

b) od darowizn, które podlegają zatwierdzeniu przez władzę stosownie do art. 16 powołanego dekretu;

c) o ile darowizna obejmuje majątek, który darujący posiadać będzie w dniu swej śmierci, (np. w przypadku przewidzianym w art. 1082 K. C.);

d) o ile przedmiotem darowizny są pretensje z tytułu strat wojennych (§ 20);

e) o ile Izba Skarbowa, w której okręgu notariusz ma siedzibę, zezwoliła na zdziałanie aktu darowizny przed uiszczeniem podatku (w szczególności też w przypadkach przewidzianych w ostatniej części § 84);

f) w razie substytucji (§ 5) pobiera notariusz tylko podatek od darowizny na rzecz „obowiązanego do oddania“.

§ 90. W każdym akcie darowizny winien notariusz podać:

a) zastosowane postanowienia Przep. o op. sp., lub niniejszego rozporządzenia;

b) w razie pobrania podatku: sumę podlegającą opodatkowaniu i danc, według których została ustalona, stopę taryfową (zasadniczą i pomocniczą), kwotę podatku;

c) w razie niepobrania podatku — uzasadnienie.

§ 91. Prócz wypadków, przewidzianych w § 88, winien notariusz przesłać na koszt strony Urzędowi Skarbowemu Podatków i Opłat Skarbowych, w którego okręgu ma siedzibę, uwiarytelniony odpis aktu darowizny w wypadkach następujących:

a) jeżeli przedmiotem darowizny są papiery wartościowe lub pieniądze zagraniczne;

b) jeżeli majątek darowany znajduje się w całości lub w części po za obszarem b. zaboru rosyjskiego;

c) w wypadkach o których mowa w § 89.

O ile chodzi o akty, przewidziane w ustępach a) i b) § 89, ma notariusz zaznaczyć na odpisie, które-mpu Ministerstwu złożył odpis aktu stosownie do art. 6 dekretu z 7 lutego 1919 r. Dz. Pr. Nr. 15, poz. 215.

Przesłanie odpisu nastąpić ma w ciągu tygodnia od sporządzenia aktu.

Uwierzytelnienie odpisu nie podlega opłacie stemplowej.

§ 92. Notariusz wpłaca do Kasy Skarbowej, w której okręgu ma siedzibę, kwoty pobrane tytułem podatku od darowizn łącznie z pobraniami tytułem opłat stemplowych.

Notariusz winien gotówkę pochodzącą z powyższych źródeł, przelać do Kasy Skarbowej bezzwłocznie, skoro tylko ta gotówka dojdzie do 50.000 marek. Pieniądze pochodzące z tych źródeł, będące w ręku notariusza w ostatnim dniu miesiąca, winien wnieść w pierwszym tygodniu miesiąca następnego, choćby wynosiły mniej niż 50.000 marek; tej wpłaty nie należy łączyć z wniesieniem gotówki zebranej już w miesiącu następnym.

Notariusz składa Kasie Skarbowej przy każdej wpłacie deklarację ułożoną według załączonego wzoru 5.

§ 93. Notariusz winien najpóźniej do 15 dnia każdego miesiąca złożyć Izbie Skarbowej, w której okręgu ma siedzibę, „w dwóch egzemplarzach wykaz poborów na rzecz skarbu państwa“ za miesiąc poprzedni, ułożony według wzoru 6.

W kolumnie I rozpoczyna się z początkiem każdego roku kalendarzowego nowa numeracja.

Przez „opłaty stemplowe“ (kol. 7) rozumieć należy również opłatę „aljenacyjną“ (art. 235 i nast. ros. Zb. ustaw o opłatach, wyd. z r. 1903) i „aktową kancelaryjną“ (art. 280 tegoż Zbioru).

Notariusz ma zapisać do wykazu wszystkie akty darowizn, zarówno podlegające podatkowi, jako też wolne od podatku; przy tych ostatnich należy w kol. 10 zaznaczyć, że zachodzi uwolnienie.

§ 94. Jeżeli osoba, która uiściła podatek do rąk notariusza, jest zdania, że notariusz pobrał więcej niż się należy, to może w ciągu lat trzech od uiszczenia wnieść reklamację do Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych, w którego okręgu notariusz ma siedzibę. Do reklamacji ma załączyć odpis aktu darowizny, uwierzytelniony notarialnie.

Reklamacja nie podlega opłacie stemplowej (art. 6 ustęp 12 dekretu z dn. 7 lutego 1919 r., Dz. Pr. Nr. 14 poz. 145).

Urząd Skarbowy, uzupełniwszy akta daniami, które potrzebne są do rozstrzygnięcia, przedkłada je przełożonej Izbie Skarbowej

Od decyzji Izby Skarbowej można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od doręczenia decyzji. Należy je złożyć temu samemu Urzędowi Skarbowemu, do którego wniesiono reklamację. Rozstrzyga Ministerstwo Skarbu.

Zwrot nadpłaty z urzędu, przewidziany w ostatnim zdaniu art. 29 Przep. o op. sp., zarządza Izba Skarbową.

18. Wymierzenie podatku przez władzę Skarbową.

(Art. 28 Przep. o op. sp.).

§ 95. Władza skarbową wymierza podatek od darowizn, od których notariusz nie pobrał podatku

wcale, lub pobrał go tylko w części. Dotyczy to w szczególności przypadków przewidzianych w §§ 88 i 89 oraz w § 91 w ustępie a) — tych ostatnich wówczas, jeżeliby się okazało, że kurs, przyjęty przez notariusza, jest niższy od ustalonego w myśl § 16 i że wynikająca stąd różnica na niekorzyść skarbu państwa wynosi więcej niż 100 marek.

§ 96. Do podatku od darowizn, wymierzonego przez władzę skarbową, stosują się odpowiednio §§ 40—43, 65, 67—72, 74—77 oraz 79 i 80.

Postępowanie, określone w § 42, dopuszczalne jest, gdy ten sam przedmiot majątkowy przypadł kilku obdarowanym w częściach idealnych.

Władza skarbową może zażądać uiszczenia podatku nie tylko od obdarowanego, lecz także od darującego (art. 19, ustęp b, Przep. o op. sp.).

§ 97. Nakaz płatniczy, dotyczący podatku od rozporządzenia między żyjącymi, mającego na celu utworzenie fundacji (§ 89 ustęp a) doręczyć należy fundatorowi lub jego następcom (art. 3 dekretu z 7 lutego 1919 r. Dz. Pr. Nr. 15 poz. 215) względnie organizatorowi składki (art. 5 powołanego dekretu). Nakaz płatniczy dotyczący podatku od darowizny na rzecz osoby prawnej (§ 89 ustęp b) doręcza się bądź obdarowanej osobie prawnej, bądź darującemu.

W nakazie płatniczym należy zaznaczyć, że podatek płatny jest przed zatwierdzeniem aktu przez właściwą władzę.

Odpis nakazu płatniczego przedkłada władza skarbową właściwemu Ministerstwu (art. 7 powołanego dekretu i część druga § 91). Zatwierdzenie fundacji lub darowizny przez właściwe Ministerstwo może nastąpić dopiero z chwilą uiszczenia podatku, lub na podstawie zezwolenia władzy skarbowej (§ 73).

W razie odmowy zatwierdzenia podatek nie należy się. Właściwe Ministerstwo zawiadamia o odmowie władzę skarbową, od której otrzymało odpis nakazu płatniczego.

§ 98. Podatek od darowizn wymierza Izba Skarbową, w której okręgu znajduje się majątek darowany. Jeżeliby się znajdował w okręgach kilku izb, wymiar podatku należy do Izby, w której okręgu położony jest majątek nieruchomy. W braku nieruchomości lub jeżeli położone są w okręgach kilku izb, ustala się właściwość według miejsca działania aktu darowizny. Jeżeliby ta miejscowość leżała poza okręgami izb interesowanych, lub jeżeli darowizna, działana w h. dzielnicy rosyjskiej, dotyczy wyłącznie majątku znajdującego się poza tą dzielnicą, rozstrzyga Ministerstwo Skarbu.

§ 99. Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych, otrzymawszy wiadomość o darowiznie, od której ma wymierzyć podatek władza skarbową (§ 95), przeprowadza postępowanie przygotowawcze, o ile ono w szczegółowym wypadku jest potrzebne i o ile da się przeprowadzić w okręgu danego Urzędu Skarbowego.

Ukończywszy postępowanie przygotowawcze lub bez takiego postępowania (o ile ono nie jest potrzebne albo nie da się przeprowadzić w okręgu danego Urzędu Skarbowego) przedkłada Urząd Skarbowy sprawę przełożonej Izbie Skarbowej. Ta ostatnia, jeżeli jest właściwa, wymierza podatek, uzupełniwszy w razie potrzeby postępowanie bądź sama, bądź za pośrednictwem odpowiedniego Urzędu Skar-

howego, w przeciwnym razie odstępuje sprawę Izbie właściwej.

Izba właściwa ustala stosownie do zachodzących okoliczności faktycznych, który z podwładnych jej Urzędów Skarbowych ma doręczyć nakaz płatniczy lub utrzymywać sprawę w ewidencji, o ileby wymierzenie podatku było narazie niemożliwe lub tylko w części możliwe.

§ 100. Gdy przedmiotem darowizny jest majątek, który darujący posiadać będzie w dniu swej śmierci (§ 89 ustęp c), winien obdarowany w ciągu miesiąca od otrzymania wiadomości o śmierci darującego zawiadomić o niej Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych, w którego okręgu ma mieszkać. Ma podać:

1) imię i nazwisko, zawód i ostatnie miejsce zamieszkania darującego,

2) datę i miejsce działania darowizny,

3) imiona i nazwiska oraz adresy wszystkich obdarowanych,

4) wymienienie wszystkich miejscowości (w kraju i zagranicą); w których znajduje się majątek darowany.

W przypadkach, o których mowa w niniejszym paragrafie, stosują się odpowiednio §§ 61—63.

Jeżeli obdarowany jest zarazem spadkobiercą lub legatarjuszem, to należy postąpić, jak gdyby również majątek darowany przypadł mu tytułem spadku lub legatu.

Postanowienia przejściowe.

§ 101. „Przepisy o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. zaboru rosyjskiego“ ogłoszone zostały w dniu 22 czerwca 1920 r. Piętnastym dniem po ogłoszeniu, przewidzianym w art. 42 tych Przepisów, jest zatem 7 lipca 1920 r.

§ 102. Postanowienia Przep. o op. sp. oraz niniejszego rozporządzenia, dotyczące podatku spadkowego, nie będą stosowane:

a) jeżeli spadkodawca zmarł nie później jak w dniu 31 grudnia 1915 r.,

b) jeżeli co do spadkodawcy, który zmarł w okresie od 1 stycznia 1916 r. do dnia 21 czerwca 1920 r. włącznie, zapadła decyzja władzy skarbowej o należności podatku spadkowego (opłaty spadkowej) i decyzja ta ma datę 21 czerwca 1920 r. lub wcześniejszą.

Nowe normy o podatku spadkowym będą więc stosowane:

†) jeżeli co do spadkodawcy, zmarł w okresie od dn. 1 stycznia 1916 r. do dn. 21 czerwca 1920 r. nie zapadła w okresie tym decyzja o należności podatku spadkowego (opłaty spadkowej);

2) bezwarunkowo, jeżeli spadkodawca zmarł w czasie od 22 czerwca 1920 r.

Przez „decyzję“, o której mowa w ustępach b) i 1) rozumieć należy nakaz płatniczy, jak również doręczone podatnikowi zaświadczenie, że podatek (opłata) nie należy się.

§ 103. Postanowienia Przep. o op. sp. oraz niniejszego rozporządzenia, dotyczące podatku od darowizn, będą stosowane tylko do aktów darowizny, działanych począwszy od dnia 7 lipca 1920 r.

§ 104. Art. 31—33 Przep. o op. sp. oraz §§ 67 i 68 stosowane będą tylko w takim razie, jeżeli czyny karygodne, przewidziane w art. 31 i 32 Przep. o op. sp. popełniono w czasie od dnia 7 lipca 1920 r.

§ 105. Jeżeli spadkodawca zmarł w czasie od dnia 1 stycznia 1916 r. do dnia 6 lipca 1920 r. włącznie i w okresie tym władza skarbowa, powołana do wydania decyzji o należności podatku spadkowego, nie otrzymała wiadomości o śmierci spadkodawcy, to osoby, wymienione w § 53, obowiązane są wnieść najpóźniej do dnia 30 września 1920 r. zawiadomienie przewidziane w § 53—55.

Warszawa, dnia 22 lipca 1920 r.

Minister Skarbu:

w z. (—) Rybarski.

ZAŁĄCZNIK Nr. 1

(do § 1).

K L U C Z

do odszukania postanowień ustawy z dnia 29 maja 1920 r., Dz. U. Nr. 49 poz. 299 w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn i postanowień, zawartych w „Przepisach o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. zaboru rosyjskiego” z dnia 2 czerwca 1920 r., Dz. U. Nr. 49 poz. 300.

Artykuł ustawy z d. 29 maja 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn	Odpowiedni artykuł Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. zaboru rosyjskiego	Artykuł Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. zaboru rosyjskiego	Odpowiedni artykuł ustawy z dnia 29 maja 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn
2	8	1	25
3	9	2	11
4	11	3	26
5	12	4	27
6	13	5	28
7	14	6	10
8	15	7	29
9	16	8	2
10	6	9	3
11	2	10	30
12	21	11	4
13	35	12	5
14	36	13	6
15	37	14	7
16	38	15	8
17	39	16	9
18	40	17	31
19	25	18	32
20	26	19	33
21	31	20	34
22	32	21	12
23	33	22	35
24	34	23	36
25	1	24	37
26	3	25	19
27	4	26	20
28	5	27	38
29	7	28	39
30	10	29	40
31	17	30	41
32	18	31	21
33	19	32	22
34	20	33	23
35	22	34	24
36	23	35	13
37	24	36	14
38	27	37	15
39	28	38	16
40	29	39	17
41	30	40	18
42	41	41	42
51	42	42	51
52	43	43	53

ZAŁĄCZNIK Nr. 2

(do § 56).

Sąd ..... w .....
 Wydział Hipoteczny Sądu ..... w .....

W Y K A Z

wypadków śmierci, ujawnionych w miesiącu ..... 19 ..... roku przeznaczony dla Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych.

1	2	3	4	5	6	7	8
Po- zycja	Nu- mer spra- wy	Nazwisko, imię, zawód i ostatnie miejsce zamieszkania spadko- dawcy	Data śmierci lub wyroku uznającego zniknięcie	Czynność urzędowa, przy której Sąd dowiedział się o śmier- ci spadkodawcy.	Rodzaj pozostałego majątku i miejsce, gdzie on się znaj- duje	Prawdopodobni spadkobiercy i le- gatarjusze	Uwagi Urzędu Skarbowego

ZAŁĄCZNIK Nr. 3

(do § 61).

(Strona pierwsza i część drugiej).

Z E Z N A N I E

majątku spadkowego, pozostałego po
zmarłym dnia ..... 19 ..... r. w
zmarłej

D Z I A Ł I.

Majątek, znajdujący się na obszarze b. zaboru rosyjskiego oraz zagranicą.

1	2	3	4	5
Numer kolejny	Przedmioty majątkowe należące do spadku	Wartość w dniu śmierci spadkodawcy Marek fen.	U w a g i	Zapiski władzy skarbowej

(ciąg dalszy strony drugiej)

D Z I A Ł II.

Majątek znajdujący się w Polsce poza obszarem b. zaboru rosyjskiego.

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Dzielnica	Miejscowości	Powiaty	Władza skarbowa powołana do opodatkowania spadku	Sąd powołany do przeprowadzenia postępowania spadkowego	Uwagi	Zapiski
	w których majątek się znajduje					
b. austriacka						
b. pruska						

(strona trzecia i część czwartej)

D Z I A Ł III.

Długi i ciężary.

13.	14.	15.	16.	17.	18.
Numer kolejny	Szczegółowe określenie	S u m a Marek fen.	Dowody, załączone do zeznania	U w a g i	Zapiski władzy skarbowej

D Z I A Ł IV.

Udziały w spadku.

19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
Numer kolejny	Wymienienie spadkobierców i legatarjuszów	W jakim stosunku rodzinnym osoba, wymieniona w kolumnie 20, pozostawała do spadkodawcy?	Z jakiego tytułu ma udział w spadku i z czego udział ten się składa?	W tej kolumnie należy co do każdej osoby, wymienionej w kol. 20, podać, czy za życia spadkodawcy otrzymała od niego darowizny, a w danym razie wymienić co do każdej darowizny miejscowość i datę zdziałania jej oraz wartość darowanych przedmiotów w dniu zdziałania darowizny	U w a g i	Zapiski władzy skarbowej

(ciąg dalszy strony czwartej)

DZIAŁ V.

Inne dane.

Oświadczam, że wszystkie dane wymagane według formularza zeznania i „instrukcji o sposobie

zeznania majątku spadkowego” (załącznik 3 i 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 22 lipca 1920 r.

Dz. U. № 78 poz. 524 oraz §§ 61 — 63 tegoż rozporządzenia) ^{zeznałem} ^{zeznałam} ^{zeznałem} ^{zeznałam} według najlepszej wiedzy ^{zeznaliśmy} ^{zeznaliśmy}

zgodnie z prawdą i nie ^{zataiłem} ^{zataiłam} ^{zataiłem} ^{zataiłam} żadnego przedmiotu, który był własnością ^{zmarłego} ^{zmarłej} w dniu ^{jego} ^{jej} śmierci ^{zatailiśmy}

dnia 19 r.

podpis urzędownie poświadczony
i adres składającego zeznanie.

Załącznik 4 (do § 61).

INSTRUKCJA

o sposobie zeznania majątku spadkowego.

Uwagi ogólne.

1. O ile rozmiary urzędowego formularza zeznania nie wystarczają do umieszczenia w nim wszystkich danych, należy podać je na osobnych arkuszach. Można też całe zeznanie napisać nie na formularzu urzędowym, byleby było ułożone według tego formularza.

2. Kto oświadcza świadomie nieprawdę celem udaremnienia opodatkowania spadku lub spowodowania wymiaru w kwocie niższej, niż należy się według ustawy, staje się winnym występku i ulega w drodze sądowej grzywnie aż do 10-krotnej wysokości kwoty, na której utratę skarb państwa narażono. W razie okoliczności szczególnie obciążających może być wymierzona, prócz grzywny, kara więzienia do sześciu miesięcy (art. 31 Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. zaboru rosyjskiego z dnia 2 czerwca 1920 r. Dz. U. Nr. 49 poz. 300).

3. Jeżeliby osoba, która przedłożyła zeznanie, dowiedziała się następnie, że do majątku, podlegającego podatkowi spadkowemu, należą przedmioty, nieobjęte zeznaniem, lub że wogóle ujawniły się okoliczności faktyczne, uzasadniające wymierzenie podatku w sumie wyższej, niż wynikająca z zeznania pierwotnego, to ma w ciągu miesiąca od dnia, w którym otrzymała wiadomość o tym stanie rzeczy, przedłożyć zeznanie dodatkowe.

Sposób wypełnienia poszczególnych działów formularza.

DZIAŁ I.

4. W dziale I należy wymienić wszystkie przedmioty, które znajdują się na obszarze b. zaboru ro-

syjskiego (co do majątku, znajdującego się zagranicą, patrz ustęp 27 niniejszej instrukcji).

5. W dziale I mają być wymienione (stosownie do art. 6 Przep. o op. sp. i § 66 rozp. wykonawczego) również rzeczy, które w dniu śmierci spadkodawcy nie znajdowały się w jego posiadaniu, gdyż były oddane na skład osobie trzeciej, jeżeli spadkodawca miał prawo rozporządzania nimi, choćby solidarnie z nim miały prawo rozporządzania inne osoby.

Dotyczy to również przedmiotów, przechowywanych w skrynkach depozytowych (safes) tudzież pieniędzy ulokowanych w instytucjach bankowych (wkładów oszczędnościowych, wkładów na rachunek bieżący).

6. W kolumnie 2 wymienić należy poszczególnie przedmioty w porządku następującym:

- a) grunta i budynki,
- b) prawa wieczystej dzierżawy (prawa emfiteutyczne),
- c) kopalnie,
- d) papiery wartościowe (rodzaj i wartość nominalna oraz kupony już płacone, a niezrealizowane, tudzież odsetki za czas od płatności ostatniego kuponu do dnia śmierci spadkodawcy),
- e) wierzytelności hipoteczne,
- f) wszelkiego rodzaju wierzytelności niehipotekowane (z obligów, weksli, wkłady oszczędnościowe, udziały w stowarzyszeniach spółdzielczych lub w spółkach, zaległe czynsze dzierżawne i t. p.),
- g) sumy ubezpieczone, które stały się płatne wskutek śmierci spadkodawcy (z podaniem instytucji ubezpieczeniowej i numeru polisy),
- h) pretensje z tytułu strat wojennych (§ 20 rozporządzenia wykonawczego),
- i) prawa, mające wartość majątkową, niewymienione pod c) — h), np. prawa autorskie, patenty na wynalazki, prawo do czynszu lub innych powinności z tytułu wieczystej dzierżawy,
- j) gotówkę,

k) przedmioty wszelkiego rodzaju wyżej niewymienione (np. inwentarz żywy i martwy, o ile nie należy do „nieruchomości z przeznaczenia” i wartość jego nie mieści się w sumach, podanych już w kolumnie 3 co do nieruchomości pod a), b) lub c), maszyny, narzędzia, powozy, konie, krowy, sprzęty domowe, odzież, dzieła sztuki, kosztowności i t. p.).

7. Co do przedmiotów, wymienionych wyżej pod a), b) i c) podać należy w kolumnie 2: miejscowość, powiat, numer policyjny i hipoteczny, obszar, rodzaj budynków.

8. Co do wierzytelności (ustęp 6 lit. e, f), wymienić należy w kolumnie 2: imiona i nazwiska lub firmy oraz adresy dłużników (także instytucji bankowych, w których ulokowane są pieniądze); przy hipotecznych należy podać nadto: przedmiot, obciążony hipoteką (nieruchomość lub wierzytelność), numer hipoteczny odnośnej nieruchomości oraz miejscowość, w której ona się znajduje.

9. Co do wierzytelności oprocentowanych, podać należy w kolumnie 2 stopę procentową, oraz czasokres, za który odsetki w dniu śmierci spadkodawcy były już wymagalne, lecz jeszcze nie zostały uiszczone.

10. Co do budynków i tych przedmiotów ruchomych, które są ubezpieczone od ognia, wymienić należy w kol. 4 instytucj, w której je ubezpieczono.

11. W kolumnie 2 należy wymienić szczegółowo również takie prawa, należące do majątku spadkowego, które zdaniem przedkładającego zeznania są wątpliwe (co do których niewiadomo, czy lub w jakiej mierze one istnieją, lub czy i w jakiej mierze są wykonalne).

Zeznający może jednak podać w kolumnie 4, że i z jakiego powodu zachodzi wątpliwość i przedstawić wniosek o odroczenie decyzji co do opodatkowania tych praw (§ 19 rozporządzenia wykonawczego).

12. W kolumnie 3 winien przedkładający zeznanie podać według swej najlepszej wiedzy co do każdego przedmiotu, wymienionego w kol. 2 lub co do każdej grupy przedmiotów jednorodnych wartość sprzedażną, t. j. odpowiadającą cenom sprzedaży przedmiotów tego samego rodzaju w czasie śmierci spadkodawcy.

13. Wartość papierów wartościowych oraz pieniędzy zagranicznych ma być podana z reguły na podstawie zaświadczenia jednej z giełd polskich, wskazującego, jaka była przeciętna cena sprzedaży danego papieru wartościowego lub pieniądza w dniu śmierci spadkodawcy. O ileby w tym dniu dany papier wartościowy lub pieniądz nie był przedmiotem obrotów, ma być w zaświadczeniu podane, kiedy odbyły się obroty, po raz ostatni przed tym dniem oraz ile wynosiła wówczas przeciętna cena sprzedaży.

Zaświadczenie należy załączyć do zeznania.

O ile chodzi o papiery wartościowe, które wogóle lub od dłuższego czasu nie były przedmiotem obrotów w Polsce, przyjmuje się jako wartość kapitału z reguły kwotę, wyrażającą wartość nominalną, przyczem, jeżeli oznaczona jest w pieniądzu zagranicznych, które są przedmiotem obrotów w Polsce, następuje zamiana na marki polskie na podstawie zaświadczenia wyżej określonego.

14. Co do wierzytelności, które wynikają nie z papierów wartościowych, lecz z innych tytułów,

przyjmuje się jako wartość kapitału kwotę nominalną.

15. Jeżeli prawo wymienione w kol. 2 jest wątpliwem (ustęp II niniejszej instrukcji), to należy w kol. 3 podać jego wartość przypuszczalną.

DZIAŁ II.

16. W razie wypełnienia działu II winien podatnik załączyć (lub w swoim czasie dodatkowo przedłożyć) odpis zeznania, obejmującego część majątku spadkowego, znajdującego się w innej dzielnicy (lub zeznań, dotyczących obu innych dzielnic).

Odpis ma być uwierzytelniony przez władzę w innej dzielnicy, której przedłożono zeznanie.

W tym samym celu winien podatnik do zeznania, w którym wypełniony jest dział II, załączyć odpis tego zeznania (dwa odpisy, jeżeli reszta majątku spadkowego znajduje się w dwu innych dzielnicach). Urząd Skarbowy zwraca ten odpis, zaopatrzywszy go w zaświadczenie zgodności z oryginałem, poczem podatnik ma go przedłożyć właściwej władzy w innej dzielnicy.

DZIAŁ III

17. Przy wypełnianiu kol. 14 należy zastosować analogicznie wskazówki, podane w ustępach 8 i 9 niniejszej instrukcji.

18. Dokumenty, na które powołuje się podatnik celem udowodnienia długów i ciężarów, należy nie tylko wymienić w kol. 16, lecz załączyć do zeznania w pierwopisach lub wierzytelnych odpisach.

19. Jeżeli majątek, podlegający podatkowi spadkowemu, znajduje się nie tylko na obszarze b. zaboru rosyjskiego i wobec tego ma być przedłożone zeznanie także władzy skarbowej, mającej siedzibę w innej dzielnicy, to należy w dziale III podać te tylko długi i ciężary, które pozostają w związku z przedmiotami, wymienionymi w dziale I.

Niewątpliwie więc należą do działu III długi hipoteczne, które obciążają nieruchomości, wymienione w dziale I, lub które wynikły z prowadzenia przedsiębiorstw zarobkowych, znajdujących się na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

O ileby było wątpliwe, z którą dzielnicą pewien dług lub ciężar w związku pozostaje, należy go podać w któremkolwiek z zeznań, które w danej sprawie mają być przedłożone władzom skarbowym dzielnicowym.

DZIAŁ IV.

20. W kol. 20 należy wymienić również:

a) osoby, które wskutek śmierci spadkodawcy (na podstawie testamentu lub ustawy) nabyły użytkowanie majątku spadkowego lub jego części, albo prawo do świadczeń powtarzających się (do renty i t. p.);

b) osoby, które wskutek śmierci spadkodawcy nabyły prawo do żądania wypłaty sumy ubezpieczonej.

21. O ile osoba, wymieniona wyżej w ustępie 20 pod a), nabyła użytkowanie lub prawo do świadczeń powtarzających się na czas swego życia, należy w kol. 20 podać jej wiek w chwili śmierci spadkodawcy.

22. Przy każdym nazwisku, wymienionem w kol. 20, należy w tejże kolumnie podać dokładny adres.

23. Dane co do wieku użytkowników oraz osób uprawnionych do świadczeń powtarzających się, uwłócznione w kol. 20, jak również dane co do stosunku rodzinnego do spadkodawcy (kol. 21), należy udowodnić zaświadczeniami z ksiąg stanu cywilnego. Te zaświadczenia mają być wymienione w kol. 24 i załączone do zeznania.

24. Celem wypełnienia kol. 22 posługiwać się należy wyrażeniami następującymi: „zapis całego majątku“, „zapis 1/3 części całego majątku“, „zapis wszystkich nieruchomości“, „zapis wszystkich ruchomości“, „zapis nieruchomości, wymienionej w dziale I pod Nr. . . . .“, „zapis 100.000 mk.“, „zapis dożywotniego użytkownika całego majątku“, „zapis dożywotniego użytkownika połowy nieruchomości, wymienionej w dziale I pod Nr. . . . .“, „zapis renty w rocznej kwocie 10.000 mk. do osiągnięcia pełnoletności“, „suma ubezpieczona 100.000 marek, wymieniona w dziale I pod Nr. . . . .“, „z ustawy: jedna piąta część spadku“, „z ustawy: oraz wskutek zrzeczenia się spadku przez . . . . ., trzeciego syna spadkodawcy: połową majątku spadkowego“, „z ustawy: połowa na własność oraz dożywotnie użytkowanie jednej szóstej części spadku“ i t. p.

25. Jeżeli pozostał testament, należy w kolumnie 24 podać, kto przechowuje pierwopis.

26. W kolumnie 23 podać należy darowizny, zdziałane przez spadkodawcę za życia na rzecz osób, wymienionych w kolumnie 20, bez względu na to, czy zdziałane były na obszarze b. zaboru rosyjskiego czy w innej dzielnicy, czy zagranicą.

SPOSÓB ZEZNANIA MAJĄTKU ZNAJDUJĄCEGO SIĘ ZAGRANICĄ.

27. Majątek, znajdujący się zagranicą, o ile podlega podatkowi spadkowemu, (art. 36 Przep. o opodatkowaniu spadków) podać należy w dziale 1 (kolumna 2 i 3) szczegółowo: a) jeżeli przedmioty majątkowe, podlegające podatkowi spadkowemu, znajdują się tylko na obszarze b. zaboru rosyjskiego oraz zagranicą, a nie znajdują się na obszarze b. zaboru austriackiego lub pruskiego, b) jeżeli cały majątek, podlegający podatkowi spadkowemu, znajduje się zagranicą, a spadkodawca zamieszkiwał na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

W innych razach postanowi władza skarbową w każdym szczegółowym wypadku, w której dzielnicy ma być zeznany majątek zagraniczny. O spowodowanie takiej decyzji może podatnik zwrócić się do którejkolwiek z władz skarbowych polskich, do których zakresu działania należą sprawy opodatkowania spadków. O ile tą decyzją poruczono wymienienie podatku spadkowego od majątku zagranicznego władzy skarbowej, mającej siedzibę na obszarze b. zaboru rosyjskiego, należy ten majątek wymienić szczegółowo w kolumnie 2, w przeciwnym razie wskazać w kolumnie 4 władzę skarbową z innej dzielnicy, której przedłożono zeznanie majątku zagranicznego.

WZÓR 5
do § 92

Specjalny poborca
Notarjusz .....

..... dnia

19

Do Kasy Skarbowej

w .....

Na poczet poborów na rzecz Skarbu Państwa za miesiąc ..... wpłacam niniejszem

tytułem opłat stemplowych ..... mk. .... fen. ....

„ podatku od darowizn ..... mk. .... fen. ....

„ ..... mk. .... fen. ....

razem . . . . . mk. .... fen. ....

słowami .....

(podpis) .....

Notariusz ..... w .....

WZÓR 6
do § 93

Wykaz poborów na rzecz Skarbu Państwa.

za miesiąc ..... 19 ..... r.

1 Pozycja	2 № repertorium	3 Data aktu	4 Krótka treść czynności	5 Suma podlega- jąca opłacie (podatkowi)		6								10 UWAGI		
						7 P o b r a n o									9	
						a m i a n o w i c i e t y t u ł e m										
ogółem		opłat stem- płowych		podatku od darowizn												
Mk.	f.	Mk.	f.	Mk.	f.	Mk.	f.	Mk.	f.	Mk.	f.					

Na poczet sumy, obliczonej w kolumnie 6, zapłaciłem
 dnia ..... 19 ..... r. według pozycji ..... dziennika przychodu ..... mk. .... fen.

..... 19 ..... r. " " " " " " " " "

..... 19 ..... r. " " " " " " " " "

---

razem ..... " " " "

..... dnia ..... 19 ..... r.

(podpis) .....

Pożyczki państwowe.

477.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w przedmiocie wyznaczenia terminu zakończenia zapisów na 5% wewnętrzne pożyczki państwowe z r. 1920.

Na zasadzie art. 9 ustawy z dn. 27 lutego 1920 r. w przedmiocie wypuszczenia pięcioprocentowej krótkoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920 (Dz. Ust. Nr. 21 z r. 1920, poz. 115), oraz art. 10 ustawy z tejże daty w przedmiocie wypuszczenia pięcioprocentowej długoterminowej wewnętrznej pożyczki państwowej z r. 1920 (Dz. Ust. Nr. 25 z r. 1920, poz. 152), ustaląm termin zakończenia zapisów na obie rzeczzone pożyczki na dzień 30 września 1920 r.

Warszawa, dnia 18 sierpnia 1920 r.

Minister Skarbu:

( ) Wl. Grabski.

(Dz. Ustaw Rz. P. Nr. 82 z d. 27 sierpnia 1920 r., poz. 552).

478.

OKÓLNIK L. 64535.

Do Centralnej Kasy Państwowej i wszystkich Kas skarbowych.

Nawiązując do rozesłanego przez Urząd Pożyczek Państwowych okólnika z dnia 1 lipca 1920 r. L. 9191, Ministerstwo Skarbu poleca Centralnej Kasie Państwowej i Kasom skarbowych sprzedaż świadectw tymczasowych na okaziciela w odcinkach po mk. 100, 500, 1.000, 5.000 i 10.000 na wewnętrzne długie i krótkoterminowe 5% pożyczki państwowe z 1920 roku, obok sprzedawanych dotychczas takichże świadectw tymczasowych imiennych.

Przy obrocie świadectwami tymczasowymi na okaziciela na 5% wewnętrzne długie i krótkoterminowe pożyczki państwowe z r. 1920 Centralna Kasa Państwowa i Kasy skarbowe nie będą stosować ograniczeń w obrocie temi świadectwami, określonych w punkcie II-im okólnikowi zarządzenia z dnia 30 kwietnia 1920 r. L. 39468 (odstępowanie) cedowanie świadectw tymczasowych osobom trzecim.

W celu kontroli sprzedaży omawianych świadectw tymczasowych na okaziciela Centralna Kasa Państwowa i Kasy skarbowe sporządzać będą dla Urzędu Pożyczek Państwowych osobne wykazy tych świadectw, według wzorów Nr. Nr. 5 i 5-a, nie łącząc

ich z takimiż wykazami dla świadectw imiennych. Na omawianych wykazach dla odróżnienia należy u góry umieszczać napis: „sprzedaż świadectw na okaziciela”.

Ministerstwo Skarbu zaznacza jeszcze, że okólnik Urzędu Pożyczek Państwowych z dnia 2 lipca 1920 r. L. 9180 w przedmiocie udzielania pożyczek pod zastaw świadectw tymczasowych (lombardowania tych świadectw) nie może mieć zastosowania ani w Centralnej Kasie Państwowej, ani też w Kasach skarbowych.

Warszawa, dnia 19 sierpnia 1920 r.

Kierownik Urzędu:

(—) *S. Lipiński.*

Przepisy rachunkowe i kasowe.

479.

POSTANOWIENIE

Ministerstwa Skarbu w sprawie zmiany § 204 Instrukcji dla Kas Skarbowych.

Na skutek porozumienia z Najwyższą Izbą Kontroli Państwa § 204 Instrukcji dla Kas skarbowych (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr. 8 z r. 1920, poz. 131) otrzymuje brzmienie następujące:

§ 204.

Jeżeli Kasa specjalna jest upoważniona do czynienia wydatków na Kasę skarbową, to po wykonaniu wydatków przesyła asygnację łącznie z przelewem gotówki (§ 8 i 21 ogólnych przepisów dla specjalnych Kas poborowych) do tej Kasy skarbowej, w obrębie której działa i na rachunek której zostały uskutecznione wypłaty.

Kasa skarbową uskutecznił przez specjalne Kasy poborowe wypłaty zarachowuje na działy, §§ i pozycje budżetu odnośnego Ministerstwa.

Warszawa, dnia 20 sierpnia 1920 r.

Minister Skarbu:

w z. (—) *Weinfeld.*

480.

OKÓLNİK

w sprawie sprzedaży świadectw tymczasowych na okaziciela na wewnętrzne 5% pożyczki państwowe z 1920 r.

(patrz poz. 478 niniejszego numeru).

Sprawy walutowe.

481.

STAN EMISJI BILETÓW POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ

dnia 20-go sierpnia 1920 r.

Dnia 10-go sierpnia obieg wynosił	Mk. 29.265.807.643.—
Od dnia 10/VIII do 20/VIII wypuszczono	„ 1.396.098.454.—
Do dnia 20 VIII puszczone w obieg ogółem	<u>Mk. 30.661.906.097.—</u>

W tem na podstawie artykułu 2 Ustawy z dnia 26-go marca 1920 r. (Dziennik Ustaw № 31 poz. 179) . M. 4.956.620.400.—

*) Cyfra ta ulegnie zmianie po otrzymaniu ścisłych danych ze wszystkich punktów wymiany koron.

Za Naczelnego Dyrektora:

(—) *Bigo.*

Główny Skarbnik:

(—) *Marjan Karpus.*

482.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Ministerstwo Skarbu komunikuje, że 4% bilety skarbowe wymienia na gotowiznę Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa i wszystkie jej oddziały, oraz Centralną Kasę Państwową, Kasy Skarbowe i w Małopolsce Urzędy Podatkowe, przyczem procenty oblicza się do dnia 1-go tego miesiąca, w którym ma miejsce wymiana.

(Monitor P. Nr. 198 - 1920 r.).

Loterje państwowe.

483.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Generalna Dyrekcja Loterii Państwowej zawiadamia na skutek licznych zapytań, że ciągnięcia V-tej klasy I-ej Loterii odbędą się zupełnie normalnie w przepisanych i w planie gry ogłoszonych terminach, zatem poczynawszy od 13-go września b. r.

Kolektorzy w miejscowościach czasowo przez nieprzyjaciela zajętych, a obecnie już oswobodzonych, jakoteż wogóle w miejscowościach, z którymi na razie wskutek wypadków wojennych, komunikacja pocztowa jest utrudniona, winni zgłaszać się natychmiast osobiście lub przez pełnomocników po odbiór losów do klasy V-ej, by mieć możność odnawiania losów graczom przed rozpoczęciem ciągnięć.

Grającym na loterii przypomina się w ich własnym interesie obowiązek odnawiania swych losów u właściwych kolektorów w terminie przepisany, gdyż inaczej uraca swe prawa do gry w ostatniej, najważniejszej i największe szanse wygranych przedstawiającej, klasie.

Sprawy naftowe.

484.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w przedmiocie sekwestru zbiorników naftowych.

Na mocy Ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 68, poz. 414) zarządzam sekwestr zbiorników naftowych i przynależnych do nich urządzeń, będących własnością:

- 1) firmy Tow. „B-ci Nobel“ w Polsce, Warszawa, Al. Jerozolimskie Nr. 71;
- 2) firmy „Mazut“, Warszawa, Królewska 23;
- 3) firmy „Polska Nafta“, Warszawa, Chmielna Nr. 10;
- 4) firmy „Kahan“ (I. Rozenberg, Warszawa, Hotel Iipski, ul. Bielańska),

gdziekolwiek zbiorniki wymienionych firm znajdowałyby się w granicach Państwa Polskiego.

Sekwestratorem zajętych zbiorników naftowych mianuję Państwowy Urząd Naftowy.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w „Monitorze Polskim“.

Warszawa, dnia 23 lipca 1920 roku.

Minister:

w z. (—) *Henryk Strasburger.*

(„Monitor Polski“ Nr. 200 — 1920 r.).

485.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Biuro Prasowe Min. Skarbu komunikuje:

Państwowy Urząd Naftowy, który czasowo przeniesiony został do Krakowa, rozpoczyna z dn. 31 sierpnia urzędowanie w Warszawie, Leszno 5 — 1-e piętro.

Przepisy pocztowe.

485.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Poczty i Telegrafów w sprawie podwyższenia opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych.

Na podstawie art. 10 ustawy o wyłączności poczty, telegrafu i telefonu z dnia 27 maja 1919 r. Dz. P. P. Nr. 44 poz. 310, zgodnie z opinią Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 1920 r. podwyższam dotychczasowe opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne oraz zarządzam, co następuje:

Art. 1. Nowe opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne według dołączonej taryfy obowiązują od dnia 15 sierpnia 1920 r., z wyjątkiem wszelkich opłat miesięcznych, kwartalnych lub rocznych, które wchodzi w życie od dnia 1 września 1920 r. Różnice powstałe między opłatami już wniesionymi a nowo ustanowionymi za czas po 1-ym września 1920 r. winny być dodatkowo wpłacone. Interesowanym osobom wolno jednak do końca sierpnia 1920 r. wypowiedzieć abonament; w takim razie będą im zwrócone opłaty za czas od 1 września 1920 r. Nowe opłaty za czasopisma znalazły zastosowanie już od 1 czerwca 1920 r.

Art. 2. Kartki obecnego urzędowego nakładu z nadrukiem „cena 40 fenigów“ i znaczkiem pocztowym 25-cio fenigowym, od daty wprowadzenia nowej taryfy, winny być opłacone dodatkowym znaczkiem 25 fenigowym.

Art. 3. Ustanawia się w ruchu wewnętrznym nową dodatkową opłatę za wszystkie przesyłki „poste restante“, wynoszącą 50 fen. Opłata ta winna być w zasadzie uiszczoną przy nadaniu. O ileby nadawca tej opłaty nie uiszczył, pobiera się ją od odbiorcy w pojedynczej wysokości przez nalepienie na odnośnej przesyłce dopłaty.

Art. 4. Należytość za zwykle doręczenie zawiadomienia o nadejściu (awizację) przesyłek pocztowych (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 5 z 1919 r. Str. 5 Art. II) znosi się.

Art. 5. Nowa taryfa dla telegramów zagranicznych oparta jest na stosunku 1 frank w złocie = 30 mk.

Art. 6. Nowe taryfy obowiązują na obszarze b. Królestwa Kongresowego, b. Galicji oraz na Kresach Wschodnich.

W b. dzielnicy pruskiej będzie wydane odpowiednie zarządzenie przez Ministerstwo dla tejże Dzielnicy.

Na obszarach plebiscytowych Śląska Cieszyńskiego wprowadza się tylko nową taryfę dla telegramów zagranicznych, zaś wszystkie inne taryfy pozostawia się narazie bez zmiany.

Warszawa, dn. 23 lipca 1920 r.

Minister Poczty i Telegrafów:

w z. (—) *Dobrowolski.*

B. Wewnętrzna taryfa pocztowa dla korespondencji urzędowej.

1. Listy: do wagi 50 gramów 25 fen., do wagi 250 gramów 50 fen., do wagi 1 klg. 1 mk. 50 fen., do wagi 2 klg. 2 mk.

2. Kartki — 15 fen.

3. Druki: do wagi 50 gramów — 5 fen., do wagi 250 gramów — 10 fen., do wagi 1 klg. — 25 fen., do wagi 3 klg. — 50 fen., do wagi 5 klg. — 1 mk.

4. Czasopisma urzędowe mogą być wysyłane albo według taryfy dla czasopism prywatnych, zmniejszonej o 50%, albo według jednostkowej taryfy dla druków urzędowych.

5. Paczki: do wagi 5 klg. — 6 mk., do wagi 10 klg. 12 mk., do wagi 15 klg. 18 mk., do wagi 20 klg. 24 mk.

Pisma sądowe do stron w Małopolsce:

a) za doręczenie pisma sądowego w miejscu siedziby sądu — 1 mk.,

b) za pismo sądowe doręczone w innej miejscowości — 2 mk.

(Dz. Ust. Nr. 68 — 1920 r., poz. 459).

Przepisy o służbie państwowej.

487.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

o dodatkach za wysługę lat, względnie trzechlecia, za studia wyższe i dodatku drożyznianym do płacy zasadniczej funkcjonariuszów państwowych.

Celem wykonania postanowień, zawartych w art. 4, 5 i 19 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 429, art. 4, 5 i 15 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 430, art. 4, 5 i 14 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 431, art. 1, 2, 3, 4 i 10 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 432, art. 1, 2, 3 i 14 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 433, art. 2, 6 i 21 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 434, art. 1, 2 i 9 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 435, art. 10 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 436 zarządza się, co następuje:

CZĘŚĆ PIERWSZA.

Dodatek za wysługę lat, względnie za trzechlecia, oraz dodatek za studia wyższe.

I. Dodatek za wysługę lat (trzechlecia).

Art. 1. Komisje weryfikacyjne tworzy się przy wszystkich Ministerstwach, władzach i urzędach centralnych, tudzież przy samoistnych władzach II instancji, bezpośrednio władzom centralnym podległych.

Jeżeli komisja weryfikacyjna nie może być utworzona przy władzy II instancji z powodu szczupłości personelu, szef właściwej władzy centralnej porucza jej czynności komisji weryfikacyjnej, utworzonej przy innej władzy II instancji lub komisji, istniejącej przy władzy centralnej.

Art. 2. Komisje weryfikacyjne utworzone przy władzach II instancji właściwe są dla wszystkich funkcjonariuszów państwowych, pełniących służbę we władzy, przy której komisję utworzono, tudzież podległych tej władzy władz i urzędów I instancji; komisje przy władzach centralnych są właściwe dla wszystkich urzędników, pełniących służbę we władzy centralnej.

O ile chodzi o urzędników, którym przysługuje prawo do pobierania uposażenia, przywiązanego do I, II, III i IV stopnia służbowego, zaliczenia czasu poprzedniej służby lub pracy zawodowej dokona specjalna komisja weryfikacyjna, ustanowiona przez Radę Ministrów, na wniosek Prezydenta Ministrów.

Art. 3. Komisja weryfikacyjna obraduje w kompletach, złożonych z przewodniczącego i czterech członków.

Przewodniczącego, trzech członków i trzech zastępców członków mianuje szef właściwej władzy centralnej, wyznaczając zarazem zastępcę przewodniczącego z grona członków; o ile chodzi o komisje weryfikacyjne przy władzach II instancji, mianowanie następuje na wniosek szefa tej władzy.

Jednym z członków każdej komisji jest delegat Skarbu, lub jego zastępca, których mianuje Minister Skarbu, o ile chodzi o władzę II instancji, na wniosek Prezesa właściwej Izby Skarbowej, względnie małopolskiej Dyrekcji Skarbu.

Zastępcy biorą udział w komisji z prawem głosu w razie przeszkody ze strony członków rzeczywistych.

Art. 4. Uchwały komisji weryfikacyjnej zapadają bezwzględną większością głosów. Przewodniczący głosuje na końcu.

Członek Komisji, będący delegatem Skarbu, może złożyć protest przeciw ostatecznej uchwale Komisji.

W razie protestu delegata Skarbu przeciw uchwale komisji, decyduje w danej sprawie ostatecznie Rada Ministrów.

Art. 5. Referentami sprawy są członkowie komisji; w razie nawału pracy mogą być przydani komisji referenci z grona urzędników władzy, przy której komisja istnieje; referenci referują i składają wnioski, nie mają jednak prawa głosowania.

Z posiedzeń i uchwał komisji prowadzi się protokół.

Protokulanta i potrzebnych ewentualnie urzędników-referentów wyznaczy szef władzy, przy której komisja istnieje.

Art. 6. Funkcjonariusze państwowi, pełniący służbę w chwili wejścia w życie ustawy o uposażeniu, którzy ubiegają się o zaliczenie poprzedniej służby w państwach obcych lub czasu pracy zawodowej, winni złożyć należycie udokumentowane podania na ręce swego bezpośredniego przełożonego, który je wraz z własną opinią składa w ciągu 3 dni sześciu władzy, przy której ustanowiono komisję weryfikacyjną.

Szef tej władzy przesyła podania przewodniczącemu komisji weryfikacyjnej.

Art. 7. Do podania dołączyć należy wszelkie potrzebne dokumenty w oryginale lub uwierzytelnionych notarialnie lub sądownie odpisach, zawierające dowody poprzedniej służby w państwach obcych lub pracy zawodowej.

Za wystarczające dowody dawnej służby państwowej w państwach obcych (tak cywilnej, jak i wojskowej) i samorządowej lub pracy zawodowej, będą uważane, obok oryginalnych dokumentów służbowych, (pism nominacyjnych, wykazów stanu osobowego i t. p.) i uwierzytelnionych ich odpisów, oryginalne poświadczenia władz, urzędów, instytucji i korporacji, wydawane na podstawie akt urzędowych; w wyjątkowych wypadkach, np. zaginięcia lub zniszczenia akt, zastąpić je mogą poświadczenia conajmniej dwóch wiarogodnych świadków, stwierdzające z największą ścisłością czas służby lub pracy, jej rodzaj i charakter.

Podpisy świadków winny być sądownie lub notarialnie legalizowane.

Art. 8. Komisja weryfikacyjna bada złożone podania i dołączone dowody, może w razie wątpliwości co do wiarogodności, autentyczności złożonych dowodów, a także o ile uzna je za niewystarczające, wezwać urzędnika za pośrednictwem władzy, przy której istnieje, do przedłożenia dalszych dowodów, uzupełnienia już złożonych, a w wyjątkowych wypadkach prosić powyższą władzę o przeprowadzenie dochodzeń, celem stwierdzenia lub wyjaśnienia pewnych okoliczności lub faktów.

Art. 9. Praca zawodowa może być zaliczona do wysługi lat (wzgl. dodatków za trzechlecia), tylko wówczas, jeżeli funkcjonariusz państwowy wykonywał ją jako swój zawód główny; obojętne jest przytem, czy za pracę swą pobierał wynagrodzenie, czy też nie.

Zawody poboczne, spełniane częściowo lub przejściowo, obok zawodu głównego, nie mogą być zaliczone do wysługi lat.

Czas pracy zawodowej można zaliczać dopiero od chwili ukończenia 18 roku życia.

Art. 10. Komisja weryfikacyjna po zbadaniu złożonych dowodów, ewentualnie ich uzupełnień i wyni-

ków dochodzeń, zalicza do wysługi lat wykazany czas służby państwowej i samorządowej lub pracy zawodowej, o ile odpowiada ona warunkom ustawowym.

Przy ocenie, czy czas pracy zawodowej ma być zaliczony do wysługi lat, względnie dodatków za trzechlecia, rozstrzygający i decydujący jest fakt, czy praca zawodowa dała rzeczywiście doświadczenie i kwalifikacje, uzdalniające funkcjonariusza państwowego do obecnie spełnianej służby państwowej.

Czas służby państwowej i samorządowej w państwach obcych ma być, o ile nie przekracza lat 20, zaliczony w pełni; o ile przekracza ten czasokres, w ilości najwyższej lat 20 (dla nauczycieli szkół średnich — 21).

Co do funkcjonariuszów państwowych, którzy przeszli do służby państwowej polskiej bezpośrednio ze służby państwowej lub samorządowej w państwach obcych, w czasie od 1 listopada do 31 grudnia 1918 r., ma być uważany dzień 1 listopada 1918 r. za dzień przejścia, jeżeli co do terminu przejścia zachodzą wątpliwości.

W razie nieusunięcia wątpliwości co do wiarygodności lub mocy dowodowej złożonych dokumentów, a także w razie wątpliwości co do szczegółów, czy poprzednia praca zawodowa przyczyniła się do nabycia kwalifikacji i doświadczenia, uzdalniającego funkcjonariusza państwowego do spełnianej obecnie służby państwowej bez względu na to, czy chodzi o cały czas służby lub pracy, czy też o pewne tylko okresy — komisja ma wstrzymać się od wydania decyzji i przedstawić sprawę za pośrednictwem władzy, przy której istnieje, ewentualnie właściwej władzy centralnej, wraz z unotywowanym wnioskiem do decyzji Rady Ministrów.

Poza powyższymi wypadkami, komisja weryfikacyjna komunikuje swe uchwały, które są ostateczne, władzy, przy której istnieje, przesyłając jej równocześnie akta sprawy.

Władza po otrzymaniu uchwały komisji sporządza dla aktów odpisy dokumentów, złożonych w oryginale, lub zatrzymuje złożone kopje wierzytelne i deklaracje świadków, a treść uchwały komunikuje petentowi, zwracając oryginalne dokumenty i wydając równocześnie zarządzenia celem przyznania i asygnowania stosownego dodatku za wysługę lat (dodatków za trzechlecia), odpowiednio do ilości lat, zaliczonych przez komisję weryfikacyjną, oraz lat dotychczasowych w służbie państwowej polskiej.

Władza, przyznająca i asygnująca uposażenie, obowiązana jest sporządzić i prowadzić dokładny wykaz terminów wysługi funkcjonariuszów państwowych, celem terminowego przyznawania w przyszłości wyższych dodatków za wysługę lat (za trzechlecia).

Art. 11. Wzory protokołu i uchwał, tudzież zawiadomień o uchwałach komisji weryfikacyjnej, a także zawiadomień o przyznaniu dodatku za wysługę lat załącza się (załączniki Nr. 1, 2 i 3).

II. Dodatek za studja wyższe.

Art. 12. Za funkcjonariuszów państwowych, posiadających studja wyższe na jednym fakultecie uniwersytetu lub równorzędnego zakładu naukowego, zakończone przepisaniem egzaminami, uważa się tych, którzy złożą dowody:

1) złożenia egzaminu dojrzałości najmniej 7-klasowej ogólnokształcącej szkoły średniej (lub ukończenia seminarjum duchownego u teologów) przed rozpoczęciem studjów wyższych,

2) złożenia egzaminów lub uzyskania stopnia akademickiego:

a) jednej z wymienionych w następującym wykazie kategorii (załącznik Nr. 4) w jednej ze szkół wyższych tam wyliczonych, przyczem o ile chodzi o szkoły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem Rosji, studja winny być ukończone przed 1 listopada 1918 r. studja w szkołach wyższych w Rosji przed 1 października 1917 r., jako daty, od której ustrój tych szkół wskutek rządów bolszewickich został zmieniony,

b) nie podpadających pod określenia wymienione pod a), jednak nostryfikowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami przez jedną z wymienionych w następującym wykazie polskich szkół wyższych,

c) wszelkich innych i z jakiegokolwiek zagranicznej szkoły wyższej, którą Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w każdym poszczególnym wypadku uzna za odpowiadające postanowieniom odnośnej ustawy o uposażeniu.

Jeżeli w złożonych dyplomach uzyskanych stopni lub świadectwach ze złożonych egzaminów nie stwierdzono wyraźnie, jaki normalny (przepisany) okres studjów potrzebny jest niezbędnie do uzyskania stopnia lub dopuszczenia do egzaminu końcowego (ostatniego), funkcjonariusz państwowy winien złożyć dokumenty, potrzebne dla stwierdzenia w sposób niewątpliwy długości przepisane go okresu studjów.

W razie jakichkolwiek wątpliwości, np. co do autentyczności złożonych dokumentów szkolnych, długości przepisane go czasu studjów i t. p., należy odnieść się o decyzję do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Decyzja tego Ministerstwa w powyższych sprawach jest ostateczną.

Art. 13. Wszyscy funkcjonariusze państwowi mają, o ile ubiegają się o przyznanie im dodatku za wyższe studja, wnieść za pośrednictwem swej bezpośrednio przełożonej władzy podanie i dołączyć do niego dowody ukończenia jednej ze szkół akademickich.

W przyszłości funkcjonariusze państwowi, ubiegający się o przyznanie dodatku za wyższe studja, mają złożyć dowody ich ukończenia równocześnie z objęciem służby.

Art. 14. Bezpośrednio przełożona władza funkcjonariusza przesyła podanie wraz z dokumentami władzy, powołanej do przyznania i asygnowania uposażenia; władza ta bada złożone dokumenty, i o ile odpowiadają one wymogom art. 12 rozporządzenia niniejszego i nie nasuwają żadnych wątpliwości, przyznaje i asygnuje funkcjonariuszowi należny mu, w myśl postanowienia odnośnej ustawy o uposażeniu dodatek za studja wyższe.

Jeżeli funkcjonariusz złoży dowody ukończenia dwóch lub więcej fakultetów, należy wziąć za podstawę wymiaru studja, ukończone na tym fakultecie, na którym przepisany jest dłuższy czas trwania studjów normalnych.

Przyznanie i asygnowanie po raz pierwszy dodatku za wyższe studja może nastąpić odrębnie lub łącznie z przyznaniem i asygnowaniem dodatku za wysługę lat w myśl art. 10 rozporządzenia niniejszego.

CZEŚĆ DRUGA.

Dodatek drożyniany.

Art. 15. Żonę uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożynianego, to jest przy zaliczeniu funkcjonariusza państwowego do danej grupy rodzinnej, tylko wówczas, jeżeli pozostaje na utrzymaniu funkcjonariusza państwowego.

W razie separacji od stołu i łoża żonę uwzględnia się tylko wówczas, jeżeli funkcjonariusz państwowy złoży dowód, że do utrzymania żony zobowiązany został wyrokiem sądowym.

Nie uwzględnia się również żony funkcjonariusza pozostającej w służbie państwowej.

Kobieta-funkcjonariusz państwowy zamężna ma być traktowana w zasadzie jako samotna. Męża i dzieci kobiety-funkcjonariusza państwowego uwzględnia się tylko w tym wypadku, jeżeli kobieta udowodni, że mąż jest zupełnie niezdolny do zarabkowania, a co za tym idzie, nie może czynić zadość ciężącemu na nim obowiązkowi utrzymania rodziny, wskutek czego obowiązek ten ciąży faktycznie na kobiecie-urzędniku.

Art. 16. Dzieci i pasierbów, powyżej lat 18 uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożynianego tylko wówczas, jeżeli uczęszczają do szkół publicznych, co stwierdzone być musi stosownym dowodem ze strony właściwej władzy szkolnej, który składać należy władzy przełożonej z początkiem każdego półrocza szkolnego. O ile zaś chodzi o dzieci ułomne fizycznie lub umysłowo, nie mogące zarabiać na swoje utrzymanie, okoliczność ta musi być stwierdzona świadectwem lekarza lub zakładu leczniczego, określającym ściśle ułomność fizyczną lub umysłową, wykluczającą możliwość zarabkowania. Władza może poddać dzieci takim badaniu lekarza urzędowego.

W wypadkach wątpliwych władza może zażądać od urzędnika dowodów, że dzieci jego lub pasierbowie nie utrzymują się same, a o ile chodzi o pasierbów, że nie posiadają własnego zapatrzenia (np. osobistego majątku, renty sierocej i t. p.).

Art. 17. Celem wymierzenia i asygnowania dodatku drożynianego, urzędnicy i niżsi funkcjonariusze państwowi mają wypełnić deklarację według załączonego wzoru (załącznik Nr. 5), i złożyć je swemu bezpośredniemu przełożonemu wraz z ewentualnymi zaświadczeniami i dowodami do przejrzenia i sprawdzenia.

Art. 18. Bezpośredni przełożony, po zbadaniu i sprawdzeniu dat deklaracji i złożonych dowodów i zaświadczeń, stwierdza prawdziwość dat, zawartych w deklaracji, swym podpisem, poczem przesyła łącznie deklaracje wszystkich podległych sobie urzędników i funkcjonariuszów władzy, powołanej do przyznania i asygnowania uposażenia, a w przyszłości donosi tej władzy bezzwłocznie, na podstawie doniesień urzędnika lub innych informacji, o wszelkich zmianach, wpływających na wymiar dodatku.

Art. 19. O zmianach warunków, wpływających na zaliczenie do innej grupy rodzinnej, funkcjonariusz winien zawiadomić niezwłocznie swą bezpośrednio przełożoną władzę, składając stosowny dokument stanu cywilnego, (metryka chrztu, ślubu, śmierci i t. p.) lub zaświadczenie urzędowe.

Art. 20. Za świadomie nieprawdziwe lub fałszywe zeznania, złożone w deklaracji, jak również za zaniechanie niezwłocznego zawiadomienia właściwej władzy o zmianach wpływających na niższy wymiar dodatku,

funkcjonariusz państwowy będzie — niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności wedle obowiązujących ustaw karnych — pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 21. Władza powołana do przyznania i asygnowania uposażenia, po sprawdzeniu lub przeprowadzeniu potrzebnych dochodzeń, na podstawie dat w deklaracji zawartych, zalicza podległych funkcjonariuszów państwowych do właściwych grup rodzinnych i, uwzględniając klasę, do której dana miejscowość należy, wymierza dodatek drożyniany na podstawie ustalonego rozporządzeniem niniejszem mnożnika, łącznie z przyznaniem i asygnowaniem płacy zasadniczej, ustalonej ustawami z dnia 13 lipca 1920 r. D. U. R. P. Nr. 65, poz. 429 — 436.

Odpis polecenia wypłaty należy zakomunikować funkcjonariuszowi, wymieniając, do której grupy rodzinnej go zaliczono.

Art. 22. Podział miejscowości na klasy przedstawia załączona tabela (załącznik 6).

Mnożnik dodatku drożynianego, ustalony ustawami o uposażeniu dla miejscowości zaliczonych do klasy pierwszej na 150, zniża się dla klasy II do 135, dla III do 120, dla IV do 105, a dla V klasy miejscowości do 90.

Wyniki, otrzymane z pomnożenia procentów płacy zasadniczej, czyli mnożnych, ustalonych w odnośnych ustawach o uposażeniu przez powyższe mnożniki, a wykazujące dodatki drożyniane w markach polskich, przedstawiane są w załączonej tabeli (załącznik Nr. 7).

Ułamki marek zaokrągla się w górę do pełnej marki.

Warszawa, dnia 5 sierpnia 1920 r.

Prezydent Ministrów:

(—) *Witos*.

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Grabski*.

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

(—) *W. Kuchurski*.

Załącznik Nr. 1.

CZEŚĆ TRZECIA

Wzory i tabele.

Do art. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

P R O T O K Ó Ł

posiedzenia Komisji weryfikacyjnej przy
(władza, przy której komisja istnieje) w
(miejscowość) w dniu . . . . . w sprawie
zaliczenia poprzedniej służby w państwie . . . . .
służby samorządowej w . . . . . pracy za-
wodowej jako . . . . . do wysługi lat panu
(pani) NN., (charakter służbowy i władza, urząd, w któ-
rym pełni służbę) w myśl ustawy z dnia
Dz. U. R. P. Nr. . . . . poz. . . . . rozporządze-
nie Rady Ministrów z dnia . . . . . Dz. Nr
. . . . . poz. . . . .

Obecni:

Przewodniczący . . . . .
 Członkowie . . . . .
 Delegat Skarbu . . . . .
 protokółant . . . . .
 ewentualnie Referent . . . . .

Komisja zbadala złożone przez pana (panią) NN.

a) dokumenty oryginalne (zaświadczenia oryginalne)

1. . . . .
 2. . . . .
 3. . . . .
 i t. d.*).

b) wierzytelne odpisy

1. . . . .
 2. . . . .
 3. . . . .
 i t. d.*).

c) deklaracje świadków

1. . . . .
 2. . . . .
 3. . . . .
 i t. d.*).

1. Przy rozpatrywaniu dokumentów nie nasunęły się komisji żadne wątpliwości, poczem komisja powzięła jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N.N. . . . . (charakter służbowy) zalicza się do wysługi lat z poprzedniej służby w państwie . . . . . służby samorządowej . . . . . pracy zawodowej w charakterze . . . . . (np. adwokata, lekarza, inżyniera, starszego strzelca, ślusarza maszynowego, strażnika-leśniczego i t. p.) — czas od . . . . . do . . . . . ogółem lat . . . . . miesięcy . . . . . dni . . . . . w myśl ust. . . . . z dnia . . . . . Dz. U. Nr. . . . . poz. . . . .

2. Przy rozpatrywaniu dokumentów stwierdzono:

a) że w czasie od . . . . . do . . . . . spełniał pan N.N. zajęcie (określenie zajęcia), jako zawód poboczny obok zawodu głównego (wymienić);

b) że praca zawodowa w czasie od . . . . . do . . . . . nie przysposabiała, uzdalniała pana N.N. . . . . do sprawowanego urzędu, ale szła w innym zupełnie kierunku;

c) że praca zawodowa, spełniana od . . . . . do . . . . . polegała na pełnieniu tylko czynności podrzędnych, nie dających jakiegokolwiek wprawy, doświadczenia i wyrobienia, uzdalniających do obecnie pełnionej służby państwowej.

Po zarządzeniu przez przewodniczącego głosowania, przyjęto jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

*) Wymienić dokładnie treść każdego dokumentu i czas, na jaki opiewa, np. (dekret) pismo nominacyjne na Starostę w . . . . . z dniem . . . . . poświadczenie, stwierdzające służbę w urzędzie gminnym — w charakterze . . . . . przez czas od . . . . . do . . . . . zwolnienie ze stanowiska komisarza z dniem . . . . . i t. p.

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N.N. . . . . (charakter służbowy):

a) zalicza się z poprzedniej służby w państwie . . . . . samorządowej w . . . . . pracy zawodowej w charakterze . . . . . (np. adwokata, lekarza, handlowca, leśnika) do wysługi lat czas od . . . . . do . . . . . ogółem lat . . . . . miesięcy . . . . . w myśl ustawy z dnia . . . . . Dz. U. R. P. Nr. . . . . poz. . . . . art. . . . . ;

b) nie zalicza się natomiast czasu pracy zawodowej od . . . . . do . . . . . (zajęcia w . . . . . od . . . . . do . . . . .).

Delegat Skarbu nie wniósł sprzeciwu.

3. Przy rozpatrywaniu dokumentów co do pozycji

a) nie nasunęły się komisji żadne wątpliwości, natomiast co do pozycji b) stwierdziła komisja brak dokładnie określonego czasu i charakteru zajęcia, jakiemu się pan N.N. wówczas oddawał — czy był to zawód główny, czy tylko uboczne zajęcie. Co do poz. c) zwrócił uwagę członek komisji, pan . . . . . że praca zawodowa np. na roli nie stoi w żadnej łączności i nie daje przygotowania, kwalifikacji i doświadczenia uzdalniającego do służby państwowej, spełnianej obecnie przez p. N.N.

Po zarządzeniu przez przewodniczącego głosowania, przyjęto jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N.N. . . . . (charakter służbowy):

a) zalicza się z poprzedniej służby w państwie . . . . . służby samorządowej w . . . . . pracy zawodowej, jako . . . . . (np. adwokata, technika i t. p.) do wysługi lat czas od . . . . . do . . . . . ogółem lat . . . . . miesięcy . . . . . dni . . . . . w myśl ustawy z dnia . . . . . Dz. U. R. P. Nr. . . . . poz. . . . . art. . . . . ;

b) odnośnie do czasu od . . . . . do . . . . . wstrzymuje się orzeczenie i przekazuje się . . . . . (władzy) do uzupełnienia celem dokładnego stwierdzenia granic czasu i charakteru zajęcia, jakiemu p. N.N. . . . . wówczas się oddawał.

Odnośnie do zaliczenia czasu od . . . . . do . . . . . delegat Skarbu założył sprzeciw.

Ciąg dalszy

dnia . . . . . komisja w tym samym składzie, jak powyżej.

a) Po zbadaniu uzupełnień, przeprowadzonych przez władzę (która przeprowadziła dochodzenia) komisja stwierdziła, że podniesione na poprzednim posiedzeniu wątpliwości zostały (w zupełności) usunięte i po zarządzeniu przez przewodniczącego głosowania powzięła jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N. N. (charakter służbowy) zalicza się — nie zalicza się z poprzedniej służby w państwie . . . . . służby samorządowej w . . . . . pracy zawodowej, w charakterze . . . . . (np. komiwojażera, detektywa) dodatkowo czas od . . . . . do . . . . . ogółem lat . . . . . , miesięcy . . . . . dni . . . . . , razem z poprzednio zaliczonym czasem . . . . . lat, miesięcy . . . . . dni . . . . .

Delegat Skarbu utrzymuje założony poprzednio sprzeciw.

b) Po zbadaniu uzupełnień, przeprowadzonych przez . . . . . (władza, która przeprowadziła dochodzenia) komisja stwierdziła, że pan (pani) N. N. zajęty był a) np. w bielskiem Kole T. S. L., jako sekretarz prowadzący czytelnię w . . . . . przez lat pięć . . . . ., zajęcie to jednak nie było zawodem głównym pana N. N., było tylko zajęciem ubocznym, któremu pan N. N. oddawał się w miarę możliwości i wolnego czasu.

W uwzględnieniu jednak okoliczności, że praca ta uzdolniła p. N. N. do sprawowania obecnie przezeń pełnionej służby, komisja powzięła jednogłośnie (większością 3—4 głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N. N. (charakter służbowy) zalicza się z poprzedniej służby w państwie . . . . ., służby samorządowej w . . . . . pracy zawodowej, jako . . . . ., której to służbie, zajęciu oddawał się p. N. N. obok swego zawodu głównego — w charakterze . . . . . (np. konduktora tramwaju) z wykazanego czasu lat 5 dodatkowo jedynie lat 2, razem z poprzednio zaliczonymi, lat . . . . ., uwzględniając okoliczność, że oddając się temu zajęciu, pan N. N. nabył kwalifikacji i doświadczenia, uzdalniającego go do spełnianej obecnie służby państwowej w charakterze . . . . .

Przeciwko powyższej uchwale delegat skarbu założył sprzeciw, nadmieniając, że wobec założonego poprzednio sprzeciwu co do czasu od . . . . . do . . . . . sprawę należy uważać jako wypadek wątpliwy i celem rozstrzygnięcia co do obu pozycji przedstawić ją Radzie Ministrów.

4. Przy rozpatrywaniu dokumentów, okoliczność, że zajęcie pana N. N. sprawowane było tylko w pewnych odstępach czasu (sezonowo) — nasunęła wątpliwość co do charakteru tego zajęcia, które nie było prawdopodobnie zajęciem stałym, ale sprawowane było tylko ubocznie — nie wyklucza to jednak pewnego wyrobienia pana N. N. w kierunku obecnie przezeń zajmowanego stanowiska.

Również podniesiono wątpliwości co do autentyczności dokumentów*).

Po zarządzeniu przez przewodniczącego głosowania, przyjęto jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Sprawę zaliczenia p. N. N. lat poprzedniej służby w państwie . . . . ., służby samorządowej w . . . . . pracy zawodowej w charakterze . . . . . (np. handlowca, agronoma) w myśl ustawy z dnia . . . . . Dz. U. Nr. . . . . poz. . . . . art. . . . . uważa się za wypadek wątpliwy i postanawia przedstawić Radzie Ministrów do decyzji.

*) Przytoczyć wątpliwości, np. brak pieczęci — data wystawienia przypadku, na czas rozwiązania tej instytucji, która poświadczenie odnośne wydała — treść dokumentu nie zgadza się z warunkami w danym miejscu i czasie — wewnętrzne sprzeczności w treści aktu — osoba podpisana jako dyrektor — sekretarz i t. p. nigdy w danej instytucji nie pracowała.

5. Przy rozpatrywaniu przedłożonych dokumentów komisja ustaliła, że w czasie od . . . . . do . . . . . pozostawał pan N. N. na urlopie bez uposażenia — pełnił dobrowolną służbę wojskową i t. p.

Po zarządzeniu głosowania przez przewodniczącego — komisja powzięła jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N. N. . . . . . (charakter służbowy) zalicza się do wysługi lat z poprzedniej służby w państwie . . . . ., służby samorządowej w . . . . ., pracy zawodowej, w charakterze . . . . ., czas od . . . . . do . . . . . ogółem lat . . . . ., miesięcy . . . . ., dni . . . . . w myśl ustawy z dnia . . . . . Dz. U. R. P. Nr. . . . . poz. . . . . art. . . . .

Odnosnie do czasu od . . . . . do . . . . ., w którym Pan N. N. pełnił dobrowolną służbę wojskową — pozostawał na urlopie bez uposażenia, komisja wstrzymuje ostateczną decyzję, aż do wejścia w życie ustawy o państwowej służbie cywilnej (ustawy o służbie nauczycielskiej, ustawy o służbie policyjnej i t. p.).

Podpisy przewodniczącego, członków komisji i protokółanta.

Załącznik Nr. 2.

Do art. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

L. . . . .

Komisja weryfikacyjna przy . . . . . (władza, przy której komisja istnieje) na posiedzeniu w dniu . . . . . w sprawie zaliczenia poprzedniej służby w państwie . . . . ., służby samorządowej w . . . . ., pracy zawodowej, w charakterze . . . . . (np. leśnika, adwokata, ślusarza i t. p.) do wysługi lat do dodatku za trzecie pan (pani) N. N. . . . . (charakter służbowy), w myśl ustawy z dnia . . . . . Dz. U. R. P. Nr. . . . . poz. . . . . art. . . . . rozporządzenia Rady Ministrów z dnia . . . . . Dz. U. R. P. Nr. . . . ., poz. . . . . powzięła następującą uchwałę:

(uchwała z protokołu posiedzenia komisji weryfikacyjnej).

W myśl powyższej uchwały, proszę:

1) o wydanie dalszych zarządzeń w myśl art. 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia . . . . .

2) a) o zarządzenie uzupełnienia dokumentów (wymienić których) przez np. ustalenie granic czasu, stwierdzenie charakteru służby;

b) przesłuchanie świadków, co do . . . . . i t. p. (jak w uchwale);

3) przedstawienie aktów sprawy, jako wypadku wątpliwego, Radzie Ministrów, celem powzięcia decyzji.

W wypadkach ad 3) następuje umotywowanie podniesionych wątpliwości, jak w protokole posiedzenia i wnioski przewodniczącego komisji, co do zaliczenia, względnie niezaliczenia czasu wysługi, np.:

I. Wobec wyżej przytoczonych wątpliwości — komisja uznała powyższy wypadek, jako wątpliwy — pozostawiając rozstrzygnięcie Radzie Ministrów

Z uwagi jednak, że służba p. N. N. w czasie od . . . . do . . . . pozostawała w pewnej łączności ze służbą państwową, pełnioną obecnie, komisja uważała za usprawiedliwione z wykazanego czasu lat $8\frac{1}{2}$ zaliczyć do wysługi lat 3, albo

II. Wobec wyżej przytoczonych wątpliwości — nadto wobec braku momentów, któreby usprawiedliwiły zaliczenie czasu pracy (np. w przedsiębiorstwie tranwajowym) do wysługi lat — Komisja wyraziła zdanie, że sprawę zaliczenia p. N. N. tych lat do wysługi należałoby załatwić odmownie.

Data:

Podpis przewodniczącego.

Załącznik Nr. 3.

Do art. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

L. . . . .

Do

Pana N. N.

(charakter służbowy)

Przez Pana Starostę, Inspektora Szkolnego etc.

w. . . . .

Komisja weryfikacyjna przy . . . . . (władza, przy której komisja istnieje) uchwalała z dnia . . . . . L. prot. . . . . zaliczyła Panu z poprzedniej służby w państwie . . . . . służby samorządowej w. . . . . Dz. U. Nr. 65 poz. . . . . art. . . . . czas od . . . . . do . . . . . ogółem lat . . . . ., miesięcy . . . . . dni . . . . . nie zaliczyła natomiast z wykazanego przez Pana czasu . . . . . lat.

Od tej uchwały nie przysługuje Panu żadne odwołanie.

Na podstawie powyższej uchwały, przyznaje Panu dodatek za wysługę lat zaliczonych w pełnej liczbie . . . . . (np. ośmiu, dwunastu), nadto . . . . . lat spędzonych w służbie państwowej polskiej w wysokości . . . . . %.

Resztę zaliczonego czasu w ilości . . . . . (np. siedmiu miesięcy, czternastu dni) uwzględni się przy najbliższym wymiarze za następną wysługę lat (następny dodatek za trzechlecie) w terminie oznaczonym w art. . . . . ustęp ostatni ustawy z dnia . . . . . Dz. U. R. P. Nr. . . . . poz. . . . .

Równocześnie doliczam Panu — na podstawie przedłożonych dokumentów, którymi wykazał Pan, zgodnie z postanowieniami art. . . . . rozp. R. M. z dnia . . . . . Dz. U. R. P. Nr. . . . . poz. . . . . (np. 3, $3\frac{1}{2}$, 4, 5) normalnych lat studjów wyższych na . . . . . zakończonych przepisaniem egzaminami w wysokości . . . . . (np. $12\frac{1}{2}$, 15, $17\frac{1}{2}$, 20) % pańskiej pensji zasadniczej, t. j. . . . . mk. polskich i zarządzam równocześnie asygnowanie całego dodatku za wysługę lat i za studja wyższe w łącznej kwocie . . . . . mk. polskich miesięcznie, począwszy od 1 lipca 1920 roku.

Data:

Podpis.

Załącznik Nr. 4.

Do art. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

W Y K A Z

Uniwersytetów i szkół wyższych, równorzędnych uniwersytetowi, tudzież udzielanych przez nie świadectw (dyplomów).

A. POLSKA.

Uniwersytety: Jagielloński w Krakowie, Jana Kazimierza we Lwowie, Warszawski w Warszawie, Poznański w Poznaniu, Stefana Batoryego w Wilnie, Politechnika w Warszawie, Szkoła Politechniczna we Lwowie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Akademia Rolnicza w Dublinach (Wydział Rolniczo-leśny Szkoły Politechnicznej we Lwowie), Akademia Weterynaryjnej we Lwowie, Akademia Górnicza w Krakowie, Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie, Wyższa Szkoła Handlowa w Warszawie, Seminarja duchowne djeceziałne w Poznaniu, Tarnowie, Przemyślu (Rzym.-kat. i Grecko-kat.), oraz w Stanisławowie.

Dowodem ukończenia studjów jest:

przy studjach teologicznych, absolutorjum z całkowitego kursu nauk na jednym z uniwersyteckich Wydziałów teologicznych lub w jednym z wymienionych seminarjów djeceziałnych lub doktorat teologii;

przy studjach prawnych: a) Absolutorjum uzyskane na jednym z uniwersyteckich Wydziałów prawnych i trzy egzaminy rządowe lub doktorat prawa i nauk politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, dla absolwentów nauk prawnych innych uniwersytetów;

przy studjach lekarskich: a) Doktorat wszech nauk lekarskich jednego z uniwersyteckich Wydziałów lekarskich, b) Uzupełniający egzamin lekarski, złożony przed Komisją egzaminacyjną przy Uniwersytecie Warszawskim, c) Końcowy egzamin lekarski dla absolwentów uniwersytetów niemieckich, pochodzących z ziem polskich b. cesarstwa Niemieckiego, złożony przed Komisją egzaminacyjną przy Uniwersytecie Warszawskim;

przy studjach politechnicznych: Świadectwo złożenia drugiego egzaminu państwowego, Doktorat nauk technicznych;

przy studjach rolniczych i leśnych: Świadectwo ukończenia czteroletniego kursu nauk na Studium Rolniczem Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dyplom tego studjum. Dyplom Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, w Warszawie. Magisterjum tej Szkoły. Świadectwo z egzaminu głównego; lub dyplom Akademii Rolniczej w Dublinach;

przy studjach filozoficznych: złożenie egzaminu naukowego dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, Doktorat filozofji;

przy studjach weterynaryjnych: dyplom lekarza weterynaryjnego, Doktorat nauk weterynaryjnych;

przy studjach handlowych: świadectwo ukończenia całkowitego kursu nauk Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie;

przy studjach w zakresie sztuk pięknych: świadectwo ukończenia studjów, wydane przez Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie;

przy studjach specjalnych farmaceutycznych, geodetycznych i t. p.: Dyplom magistra farmacji, świadectwo egzaminu państwowego.

(Wykaz niniejszy będzie uzupełniany w miarę postępu organizacji szkolnictwa wyższego w Państwie Polskiem).

B. AUSTRJA I KRAJE SUKCESYJNE.

Uniwersytety w Czerniowcach, Gracu, Insbruku, Pradze (czeski i niemiecki) i Wiedniu.

Samodzielne Wydziały teologiczne w Olomuńcu, Solnogradzie i Wiedniu (ewang.), Zakład naukowy teologii izraelskiej w Wiedniu, Rzymsko-katolickie Seminarja duchowne djecezjalne w całej Austrii i krajach sukcesyjnych.

Szkoły politechniczne w Bernie (czeska i niemiecka), Gracu, Pradze (czeska i niemiecka) i Wiedniu.

Akademja Weterynaryj w Wiedniu, Akademje Górnicze w Loeben i Przybramie, Akademja Ziemiańska w Wiedniu, Akademja eksportowa w Wiedniu, Akademja dla sztuk plastycznych w Wiedniu.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach teologicznych, prawniczych, lekarskich, filozoficznych, politechnicznych, weterynaryjnych, w zakresie sztuk pięknych oraz studjów specjalnych, jak w szkołach wyższych polskich.

Przy studjach górniczych złożenie dwóch egzaminów państwowych;

przy studjach rolniczych i leśnych złożenie trzech egzaminów państwowych;

przy studjach handlowych dyplom Akademji eksportowej w Wiedniu;

przy studjach konsularnych absolutorjum pięcioletniego kursu nauk Akademji konsularnej.

C. NIEMCY.

Uniwersytety: w Berlinie, Bonn, Wrocławiu, Erlangen, Fryburgu, w Badenji, Giessen, Getyndze, Gryfji, Halli, Heidebergu, Jenie, Kilonji, Królewcu, Lipsku, Marburgu, Monachjum, Monasterze, Rostoku, Strassburgu, Tybindze, Würzburgu i Frankfurcie nad Menem.

Akademja wojskowo-lekarska w Berlinie.

Politechniki: w Akwizgranie, Berlinie, Brunzwicku, Wrocławiu, Gdańsku, Darmsztadzie, Dreźnie, Hanowerze, Karlsruhe, Monachjum, Stuttgartzie, Göthen.

Akademje weterynaryj w Berlinie średnie, Hanowerze, Monachjum, Stuttgartzie.

Akademje Górnicze w Berlinie, Claustal, Fryburgu w Saksonji.

Akademje leśnicze w Eberswaldzie, Eisenach, Hann-Münden, Tharandt.

Akademje rolnicze (Landwirtschaftliche Hochschulen): w Berlinie, Bonn, Poppelsdorf, Hohenheim, Weihenstephan.

Akademje handlowe (Handelshochschule) w Berlinie, Kilonji, Lipsku, Mannheim i Monachjum.

Akademja sztuk pięknych w Berlinie, Dreźnie, Düsseldorfie, Karlsruhe, Kassel, Królewcu, Monachjum i Stuttgartzie.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach uniwersyteckich złożenie egzaminów państwowych dla teologów, prawników, lekarzy i nauczy-

cieli. Doktorat jednego z Wydziałów uniwersyteckich;

przy studjach politechnicznych i górniczych dyplom inżyniera lub doktorat inżynierji;

przy studjach weterynaryj złożenie egzaminu zawodowego (Fachprüfung) lub doktorat medycyny weterynaryjnej;

przy studjach leśniczych złożenie egzaminu dyplomowego z leśnictwa;

przy studjach rolniczych rolniczy egzamin końcowy (Landwirtschaftliche—Abgangsprüfung) lub następny egzamin zawodowy.

przy studjach handlowych egzamin dyplomowy, przy studjach w zakresie sztuk pięknych świadectwo ukończenia studjów.

D. ROSJA.

Uniwersytety w Charkowie, Dorpacie, Helsingforsie, Kazaniu, Kijowie, Moskwie, Odesie, Saratowie, Petersburgu, Tomsku i w Warszawie (dawny), Akademje duchowne (prawosławne) w Kazaniu, Kijowie, Moskwie i Petersburgu, Rzym.-Katol. w Petersburgu.

Wojenna Akademja medyczna w Petersburgu. Żeński Instytut medyczny w Petersburgu.

Wojenna Akademja prawnicza w Petersburgu. Cesarska szkoła prawna w Petersburgu. Demidowskie liceum prawnicze w Jarosławiu, Cesarskie liceum cesarszewicza Mikołaja w Moskwie.

Instytuty historyczno-filozoficzne w Petersburgu i Nieżynie. Wyższe kursy żeńskie w Petersburgu, Żeński Instytut pedagogiczny w Petersburgu, Liceum Aleksandrowskie w Petersburgu, Łazarewski Instytut języków wschodnich w Moskwie, Instytut orientalny we Władywostoku. Politechniki w Charkowie, Ekaterynosławiu (górnictwo), Helsingforsie, Kijowie, Moskwie (Akademja techniczna i politechnika), Nowo-Czerkasku, Petersburgu (Instytut technologiczny, Instytut Politechniczny, Instytut inżynierów cywilnych, Instytut inżynierów drogowych i wodnych, Instytut elektrotechniczny, Instytut górniczy, żeńskie kursy politechniczne) w Rydze, Tomsku i Warszawie (dawne).

Instytuty weterynaryjne w Charkowie, Dorpacie, Kazaniu i Warszawie (dawny).

Instytuty leśnicze i rolnicze w Moskwie, Puławach (dawny), Petersburgu (Instytut leśniczy, Stebunowski żeńskie kursy leśne).

Akademja sztuk pięknych w Petersburgu i Moskwie.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach: teologicznych, prawniczych, lekarskich, historyczno-filologicznych, matematyczno-przyrodniczych: dyplom ukończonego (rzeczywistego) studenta (dający prawa urzędnika do 10 lub 12 rangi, dyplom 1-go lub 2-go stopnia, na Wydziałach medycznych — lekarza, w Instytutach historyczno-filologicznych — nauczyciela gimnazjalnego i dyplomy oznaczone jako równorzędne);

przy politechnicznych — dyplom inżyniera (dający prawa urzędnika do 10 lub 12 rangi);

przy studjach weterynaryjnych — dyplom lekarza weterynaryj;

przy studjach leśnych i rolniczych: — dyplom ukończonego agronoma, hydrotechnika, leśnika lub inny oznaczony jako równorzędny (dający prawa do 10 lub 12 rangi urzędników państwowych);

przy studjach w zakresie sztuk pięknych: dyplom artysty lub architekta (dający prawa do 10 lub 12 rangi urzędników państwowych).

E. BELGJA.

Uniwersytety państwowe w Gandawie i Leodjum, Wolny Uniwersytet w Brukseli, Uniwersytet Katolicki w Louvain.

Akademja Górnicza i Wydział politechniczny (Ecole des Mines et Faculté polytechnique) w Mons.

Akademja Weterynarii (Ecole de Medecine Veterinaire de L'Etat) w Cureghem,

Wyższy Instytut handlowy w Antwerpji.

Dowodem ukończenia studjów jest:

przy studjach teologicznych: stopień licencjata teologii lub prawa kanonicznego;

przy innych studjach uniwersyteckich: dyplom jednego ze stopni państwowych (grades légaux) a nie stopni naukowych (grades scientifiques) kandydata, inżyniera i t. p. Dyplom musi być potwierdzony przez Commission d'enterinement;

przy studjach technicznych: dyplom inżyniera lub chemika;

przy studjach weterynaryjnych: dyplom lekarza weterynarii;

przy studjach handlowych: stopień licencjata lub doktora.

F. FRANCJA.

Uniwersytety w Aix-Marseille, Besançon, Bordeaux, Clermont, Dijon, Grenoble, Lille, Lyon, Montpellier, Nancy, Paryżu, Poitiers, Rennes, Turynie.

Szkoły techniczne: l'Ecole Nationale des ponts et chaussées w Paryżu, Ecole speciale d'architecture w Paryżu, Ecole Nationale superieure des mincs w Paryżu, Ecole Centrale des Arts et Manufactures w Paryżu.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach uniwersyteckich: dyplom stopni państwowych (nie uniwersyteckich stopni tej samej nazwy) licencjatu lub doktoratu, dla studjów lekarskich tylko doktorat lub dyplom chirurga-dentysty;

przy studjach politechnicznych: dyplom inżyniera.

C. SZWAJCARJA.

Uniwersytety w Bazylei, Bernie, Fryburgu, Genewie, Lozannie, Neufchatel, Zurychu.

Politechnika w Zurychu.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach uniwersyteckich: dyplom licencjatu lub doktoratu, związkowy dyplom lekarski (dla lekarzy medycyny, dentystów lub weterynarzy) albo farmaceutyczny;

przy studjach politechnicznych: dyplom inżyniera lub chemika.

Załącznik Nr. 5.

Do art. 17

rozporządzenie Rady Ministrów z d. 5 sierpnia 1920 r.

DEKLARACJA

do wymiaru dodatku drożyznianego w myśl ustawy z dnia . . . . .

Dz. U. Rz. P. Nr. . . . ., poz. : : :
złożona przez

1. Imię i nazwisko . . . . .

2. Charakter służbowy . . . . .

3. Urząd (władza) . . . . .

4. Miejscowość . . . . .

5. Stan rodzinny: (samotny, żonaty)
(samotna, zamężna)

6. Czy żona zajęta w służbie państwowej, w jakim charakterze i jakie pobiera uposażenie . . . . .

7. Ilość dzieci ślubnych (uprawnionych) i pasierbów z podaniem daty (dzień, miesiąc, rok) urodzenia.

8. Ile dzieci (pasierbów) w wieku ponad lat 18 uczęszcza do szkół publicznych i w jakich zakładach się ucza

9. Ile dzieci w wieku ponad lat 18 nie może się utrzymywać samoistnie i dlaczego?

10. Ile dzieci w wieku poniżej lat 18 utrzymuje się samoistnie (jest zajętych w służbie państwowej i jakie pobiera uposażenie) . . . . .

11. Ile dzieci weszło w związki małżeńskie i nie pozostaje na utrzymaniu urzędnika . . . . .

12. Powody, dla których żona utrzymuje wyjątkowo męża i dzieci . . . . .

13. Czy żyje z żoną w separacji, jeżeli separowany z żoną, czy i na podstawie jakiego wyroku sądowego jest obowiązany do utrzymywania żony (ewent. i dzieci)

Prawdziwość zawartych w niniejszej deklaracji zeznań poświadczam własnoręcznym podpisem . . .
dnia . . . . . 1920 r.

Powyższą deklarację sprawdziłem na podstawie złożonych dokumentów, a mianowicie: *) . . . . .
. . . . . ; dnia . . . . . 1920 r.

Podpis bezpośredniego przełożonego:

Pieczęć urzędowa.

Załącznik Nr. 6.

Do art. 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 5 sierpnia 1920 r.

TABELA

podziału miejscowości w Państwie Polskim na klasy dla oznaczenia mnożnika dodatku ekonomicznego.

I k l a s a.

Warszawa.

II k l a s a.

Biała Siedlecka, Białystok, Będzin, Bielsk, Chełm, Częstochowa, Hrubieszów, Janów Siedlecki, Kielce, Lublin, Łódź, Łuków, Lubartów, Opoczno, Radom, Sochaczew, Sokółka, Sosnowiec, Zamość.

Biała, Borysław, Brzeżany, Chrzanów, Drohobycz, Gorlice, Jarosław, Kołomyja, Kraków, Lwów,

Nowy Sącz, Przemyśl, Rzeszów, Stanisławów, Stryj, Tarnów, Tarnopol, Tustanowice, Zakopane, Zamarstynów.

III klasa.

Augustów, Busk, Brzeziny, Bilgoraj, Chmielnik, Ciecchanów, Dąbrowa, Garwolin, Grodzisk, Grójec, Janów Lubelski, Jędrzejów, Kolno, Kozenice, Krasnystaw, Kutno, Łask, Łomża, Łowicz, Maków, Miechów, Mińsk Mazowiecki, Mława, Olkusz, Ostrow, Otwock, Pabjanice, Pińczów, Piotrków, Płońsk, Płock, Pułtusk, Radzymin, Radzyń, Radomsk, Rawa, Sandomierz, Siedlce, Skierniewice, Sokolów, Staśzów, Stopnica, Suwałki, Tomaszów Mazowiecki, Węgrów, Wierzbnik, Włodawa, Wysoko-Mazowieckie, Włocławek, Żyrardów, Żelechów, Zgierz, Żelów, Zawiercie, Zwolen.

Bochnia, Brody, Brzeszcze, Buczacz, Brzechowice, Czortków, Chodorów, Dębica, Delatyn, Dolina, Gródek Jagielloński, Halicz, Horodenka, Husiatyn, Jasło, Janów, Jaworów, Jaworzno, Kałusz, Kamionka Strumiłowa, Knihinin, Kosów, Krosno, Krynica, Kutry, Muszyna, Nadwórna, Nowy Targ, Oświęcim, Podhajce, Podwoleczyska, Rawa Ruska, Rohatyn, Sambor, Sanok, Siersza Wodna, Skole, Sokal, Śniatyn, Szczakowa, Trembowa, Trzebinia, Turka, Tyśmienica, Wadowice, Wieliczka, Winniki, Zaleszczyki, Zbaraż, Złoczów, Żabie, Żólkiew, Żywiec.

Poznań, Bydgoszcz, Chojnice, Czarnków, Działdowo, Grudziądz, Kępno, Leszno, Ostrów, Puck, Rawicz, Toruń, Tczew, Wejherowo, Wieleń, Zbąszyn.

IV klasa.

Wszystkie inne miejscowości, liczące ponad 5.000 mieszkańców, a nadto Ostrzeszów i Odolanów.

V klasa.

Wszystkie pozostałe miejscowości.

Załącznik Nr. 7.

Do art. 22.

rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 roku.

TABELA

dotyków drożyznianych dla klas miejscowości od I do V z uwzględnieniem grup rodzinnych.

A. URZĘDNIICY I NIŻSI FUNKCJONARJUSZE PAŃSTWOWI.

(Profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni szkół akademickich otrzymują podatek drożyzniany taki, jak i urzędnicy IV, względnie V stopnia służbowego. Nauczyciele i dyrektorowie szkół średnich, nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących w średnich szkołach zawodowych i dyrektorowie wszystkich

*) Podać dokumenty, np. metryki ślubu z daty . . . . . metryki chrztu (urodzenia) z daty . . . . ., zaświadczeń kierownictwa szkoły w . . . . . z daty . . . . . świadectwa lekarskiego . . . . . i t. p. specjalnie, co do pracowników kolejowych (art. 14 ustawy z dnia . . . . . Dz. U. Rz. P. Nr. . . . ., poz. . . . .) dokumenty urzędowe, stwierdzające uznanie dziecka za własne, tudzież fakt stałego pożycia we wspólnym gospodarstwie domowym z pracownikiem kolejowym w dniu 1 lipca 1920 r., tudzież fakt utrzymywania tego dziecka w zupełności przez pracownika.

szkół zawodowych, inspektorowie szkolni i ich zastępcy, w końcu pomocnicy naukowci w szkołach akademickich otrzymują dodatek drożyzniany taki, jak urzędnicy VI, VII, względnie VIII stopnia.

Nauczyciele szkół powszechnych i nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących i pomocniczych w niższych szkołach zawodowych — taki, jak urzędnicy VII, VIII, IX, X, względnie XI stopnia służbowego.

Instruktorowie w szkołach zawodowych pobierają dodatek drożyzniany taki, jak urzędnicy VIII względnie IX stopnia służbowego).

Dodatek drożyzniany wynosi dla samotnych miesięcznie w markach polskich:

1. Urzędnicy.

Stopień służbowy	Klasa miejscowości				
	I	II	III	IV	V
I	7.500,—	6.750,—	6.000,—	5.250,—	4.500,—
II	6.750,—	6.075,—	5.400,—	4.725,—	4.050,—
III	5.700,—	5.130,—	4.560,—	3.990,—	3.420,—
IV	4.800,—	4.320,—	3.840,—	3.360,—	2.880,—
V	4.290,—	3.861,—	3.432,—	3.003,—	2.574,—
VI	3.780,—	3.402,—	3.024,—	2.646,—	2.268,—
VII	3.120,—	2.808,—	2.496,—	2.184,—	1.872,—
VIII	2.730,—	2.457,—	2.184,—	1.911,—	1.638,—
IX	2.362,50	2.126,25	1.890,—	1.653,75	1.417,50
X	1.920,—	1.728,—	1.536,—	1.344,—	1.152,—
XI	1.530,—	1.377,—	1.224,—	1.071,—	918,—
XII	1.350,—	1.215,—	1.080,—	945,—	810,—

2. Niżsi funkcjonariusze państwowi.

Stopień płacy	Klasa miejscowości				
	I	II	III	IV	V
1	1.050,—	945,—	840,—	735,—	630,—
2	1.200,—	1.080,—	960,—	840,—	720,—
3	1.282,50	1.154,25	1.026,—	897,75	769,50
4	1.425,—	1.282,50	1.140,—	997,50	855,—
5	1.485,—	1.336,50	1.188,—	1.039,50	891,—
6	1.530,—	1.377,—	1.224,—	1.071,—	918,—
7	1.657,50	1.491,75	1.326,—	1.160,25	994,50
8	1.680,—	1.512,—	1.344,—	1.176,—	1.008,—
9	1.920,—	1.728,—	1.536,—	1.344,—	1.152,—

3. Dodatek ten podwyższa się we wszystkich stopniach służbowych i we wszystkich stopniach płacy miesięcznej jednakowo o marek polskich:

Grupa rodzinna	Klasa miejscowości				
	I	II	III	IV	V
Mała rodzina	600,—	540,—	480,—	420,—	360,—
Średnia rodzina	1.050,—	945,—	840,—	735,—	630,—
Duża rodzina	1.500,—	1.350,—	1.200,—	1.050,—	900,—

B. SĘDZIOWIE I PROKURATOROWIE I APLI KANCI SĘDZIOWSCY.

Dodatek drożyzniany wynosi miesięcznie w markach polskich:

1. Sędziowie i prokuratorowie:

Grupa rodzinna	Klasa miejscowości				
	I	II	III	IV	V
Samotni	3.450	3.105	2.760	2.415	2.070
Mała rodzina	4.050	3.645	3.240	2.835	2.430
Średnia rodzina	4.500	4.050	3.600	3.150	2.700
Duża rodzina	4.950	4.455	3.960	3.465	2.970

2. Aplikanci egzaminowani i Asesorowie w b. dzielnicy pruskiej.

Grupa rodzinna	Klasa miejscowości				
	I	II	III	IV	V
Samotni	2.700	2.430	2.160	1.890	1.620
Mała rodzina	3.300	2.970	2.640	2.310	1.980
Średnia rodzina	3.750	3.375	3.000	2.625	2.250
Duża rodzina	4.200	3.780	3.360	2.940	2.520

3. Aplikanci nieegzaminowani z uposażeniem 1.000 mk. miesięcznie.

Grupa rodzinna	Klasa miejscowości				
	I	II	III	IV	V
Samotni	2.100	1.890	1.680	1.470	1.260
Mała rodzina	2.700	2.430	2.160	1.890	1.620
Średnia rodzina	3.150	2.835	2.520	2.205	1.890
Duża rodzina	3.600	3.240	2.880	2.520	2.160

4. Aplikanci nieegzaminowani z uposażeniem 600 mk. polskich miesięcznie.

Grupa rodzinna	Klasa miejscowości				
	I	II	III	IV	V
Samotni	1.500	1.350	1.200	1.050	900
Mała rodzina	2.100	1.890	1.680	1.470	1.260
Średnia rodzina	2.550	2.295	2.040	1.785	1.530
Duża rodzina	3.000	2.700	2.400	2.100	1.800

C. PRACOWNICY KOLEJOWI.

Dodatek drożyzniany dla samotnych wynosi miesięcznie w markach polskich.

Stopień płacy	Klasa miejscowości				
	I	II	III	IV	V
1.	4.800,—	4.320,—	3.840,—	3.360,—	2.880,—
2.	4.290,—	3.861,—	3.432,—	3.003,—	2.574,—
3.	3.780,—	3.402,—	3.024,—	2.646,—	2.268,—
4.	3.360,—	3.024,—	2.688,—	2.352,—	2.016,—
5.	2.925,—	2.632,50	2.340,—	2.047,50	1.755,—
6.	2.640,—	2.376,—	2.112,—	1.848,—	1.584,—
7.	2.422,50	1.180,25	1.938,—	1.698,75	1.453,—
8.	2.160,—	1.944,—	1.728,—	1.512,—	1.296,—
9.	2.100,—	1.890,—	1.680,—	1.470,—	1.260,—
10.	1.950,—	1.755,—	1.560,—	1.365,—	1.170,—
11.	1.800,—	1.620,—	1.440,—	1.260,—	1.080,—
12.	1.650,—	1.485,—	1.320,—	1.155,—	990,—
13.	1.500,—	1.350,—	1.200,—	1.050,—	900,—
14.	1.350,—	1.215,—	1.080,—	945,—	810,—
15.	1.200,—	1.080,—	900,—	840,—	720,—

Dodatek ten podwyższa się w poszczególnych grupach rodzinnych (mała, średnia i duża rodzina)

o stawki wymienione w pozycji A. punkt 3 tabeli dla urzędników i niższych funkcjonarjuszów państw.

D. FUNKCJONARJUSZE POLICJI PAŃSTWOWEJ.

Dodatek drożyzniany wynosi dla samotnych miesięcznie w markach polskich.

Policyjny stopień służbowy	Klasa miejscowości					
	I	II	III	IV	V	
Funkcjonarjusz wyżsi:	I	4.800,—	4.320,—	3.840,—	3.360,—	2.880,—
	II	4.785,—	4.306,50	3.828,—	3.349,50	2.871,—
	III	4.290,—	3.661,—	3.432,—	3.003,—	2.574,—
	IV	4.140,—	3.726,—	3.312,—	2.898,—	2.484,—
	V	3.780,—	3.402,—	3.024,—	2.646,—	2.268,—
	VI	3.360,—	3.024,—	2.688,—	2.352,—	2.016,—
	VII	3.150,—	2.835,—	2.520,—	2.205,—	1.890,—
	VIII	3.120,—	2.808,—	2.496,—	2.184,—	1.672,—
Funkcjonarjusz niżsi:	1	2.707,50	2.436,75	2.166,—	1.895,25	1.624,50
	2	2.422,50	2.180,25	1.938,—	1.695,75	1.453,50
	3	2.250,—	2.025,—	1.800,—	1.575,—	1.350,—
	4	2.100,—	1.890,—	1.680,—	1.470,—	1.260,—

Dodatek ten podwyższa się w poszczególnych grupach rodzinnych (mała, średnia i duża rodzina) o stawki wymienione w pozycji A. punkt 3 tabeli dla urzędników i funkcjonarjuszów niższych.

(Dz. Ust. Rz. P. Nr. 77 z dn. 14 sierpnia 1920 r., poz. 521).

Przepisy emerytalne.

488.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Biuro Prasowe Ministerstwa Skarbu komunikuje:

Ministerstwo Skarbu, w wykonaniu uchwały sejmowej z dnia 2 lipca b. r., wydało do izb skarbowych rozporządzenie, aby, aż do czasu uchwalenia ustawy emerytalnej, wypłacać emerytom cywilnym zaopatrzenia wraz ze wszystkimi dodatkami drożyznianymi w podwójnej wysokości.

Wypłata zostanie uskuteczniiona od dnia 1 czerwca r. b.; różnica zaległych zaopatrzeń będzie wypłacona zaraz po dokonaniu obliczenia.

Analogiczne rozporządzenie wykonawcze dla emerytów wojskowych jest w opracowaniu Ministerstwa Spraw Wojskowych.

(„Monitor Polski“ Nr. 200 — 1920 r.).

BILANS

Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej

(T Y M C Z A S O W Y)

dnia 31 lipca 1920 r.

Stan czynny.		Stan bierny.	
Złoto i srebro dla Banku Polskiego:		Banknoty w obiegu	26.311.387.433,—
a) złoto	6.836.480,70	Rachunki bieżące:	
b) srebro	25.911.136,65	a) Skarbu Państwa	48.645.605,04
Pieniądze obce:		b) inne rach. bieżące	7.846.715.590,06
a) korony i ruble	102.188.859,04	Fundusze rezerwowe	16.383.642,70
b) inne pieniądze obce	227.399.016,58	Inne pasywa	8.653.944.154,77
Banki:			
a) banki niemieckie	411.145.950,47		
b) inne banki zagraniczne	1.130.947.471,81		
Niemiecka Komisja Odszkodowań i inne rachunki w likwidacji	25.213.281,46		
Weksle zdyskontowane	325.945.916,68		
Pożyczki:			
a) Skarbowi Państwa	33.375.000.000,—		
b) miastom	103.888.941,41		
c) osobom i firmom prywatnym	743.604.119,54		
Inne aktywa	6.398.995.251,23		
	42.877.076.425,57		42.877.076.425,57
Na poczet pożyczek, przejętych 11 d. listopada 1918 r., wpłynęło do dnia 31-go lipca 1920 r.	Mk. 98.002.983,54	Ilość rachunków przekazowych	3.007
		Obroty Izb Rozrachunkowych w Warszawie i Poznaniu od dn. 1 stycznia do 31 lipca 1920 r.	Mk. 16.082.576.507,19
		Za Naczelnego Dyrektora: Bigo.	
		Główny księgowy: Michał Gawroński.	

Bilans Miechowskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu.

A K T Y W A.

Za 1919 rok

P A S Y W A.

Kasa		91335.73	Kapitał obrotowy:		
Rachunki bieżące:			10% udziały 397 Członk. T-wa *)	76614.14	
w Kasie powiatowej	1044.08		dodatkowe udziały	295.	76909.14
w prywatnych Instyt. Kredytow.	50.—	1094.08	Kapitał zapasowy		4395.79
Papiery procentowe:			Specjalne kapitały:		
kapitału zapasowego	459.85		Rezerwy		9536.48
Akc. w Banku Tow. Spółdzielczych w Warszawie	1007.50	1467.35	Wkłady na r. b. warunk. od osób postronnych		180426.94
Skup weksli		264195.—	Redyskonto weksli:		
Dysk. sola-weksli zabezpieczonych: w redyskoncie		4900.—	w pryw. Inst. Kredytowych		4900.—
Majątek ruchomy Towarzystwa		489.23	Spec. r-ki bież., zabezp. papierami % w pryw. Inst. Kred.		43000.—
Wydatki do zwrotu		90.53	Korespondenci:		
Sumy przechodnie		167.37	Conto Loro	5724.50	
			Conto Nostro	5655.56	11380.06
			Niepodnies. proc. od wkładów		802.80
			Spec. r-ki bież., zabezp. papierami % w pryw. Inst. Kred.		12799.84
			Nieodebrana dywidenda		19588.24
			Zysk za 1919 rok		19588.24
Bilans		363739.29	Bilans		363739.29

*) Odpowiedzialność nieruchomości.

Bilanse Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego w Sochaczewie.**Za 1915 rok.**

STAN CZYNNY.		Rb. k.	STAN BIERNY.		Rb. k.
1. Kasa		434.34	1. Kapitał Zakładowy		5540.65
2. Lokaty		11091.—	2. " Udziałowy		44641.90
3. Papiery procentowe		1045.24	3. " Zapasowy		3262.46
4. Pożyczki		149558.76	4. " Stypendjalny		600.—
5. Kupno domu i budowa hurtowni		13723.07	5. " Rezerwowy		1889.97
6. Straty za 1915 rok		1575.62	6. " Budowlany		3651.80
			7. " na przytułek dla starców		50.—
			8. Wkłady		112125.82
			9. Sumy przechodnie		5665.43
Ogółem stan czynny		177428.03	Ogółem stan bierny		177428.03

Za 1916 rok.

STAN CZYNNY.		Rb. k.	STAN BIERNY.		Rh. k.
1. Kasa		218.43	1. Kapitał Zakładowy		5540.65
2. Inwentarz		83.65	2. " Udziałowy		44479.72
3. Lokaty		6631.—	3. " Zapasowy		3262.46
4. Papiery procentowe		1045.24	4. " Stypendjalny		600.—
5. Pożyczki		148735.76	5. " Rezerwowy		1889.97
6. Kupno domu i reperacja		14259.76	6. " Budowlany		3651.80
7. Straty za 1916 r.		3147.40	7. " na przytułek dla starców		50.—
			8. Wkłady		109633.49
			9. Sumy przechodnie		4993.15
Ogółem stan czynny		174121.24	Ogółem stan bierny		174121.24

Za 1917 rok.

STAN CZYNNY.		Rb. k.	STAN BIERNY.		Rb. k.
1. Kasa		1657.34	1. Kapitał Zakładowy		5540.65
2. Inwentarz		108.71	2. " Udziałowy		42996.08
3. Lokaty		4131.—	3. " Zapasowy		3262.46
4. Papiery procentowe		1045.24	4. " Stypendjalny		600.—
5. Pożyczki		136713,27	5. " Rezerwowy		1889.97
6. Z rachunku z domu T-wa		14567.60	6. " Budowlany		3651.80
7. Straty za 1917 rok		2290.32	7. " na przytułek starców		50.—
			8. Wkłady		95684.42
			9. Sumy przechodnie		6838.10
Ogółem stan czynny		160513.48	Ogółem stan bierny		160518.48

Za 1918 rok.

STAN CZYNNY.		Rb. k.	STAN BIERNY.		Rb. k.
1. Kasa		12079.77	1. Kapitał Zakładowy		5540.65
2. Inwentarz		155.71	2. " Udziałowy		37540.38
3. Lokaty		4131.—	3. " Zapasowy		3262.46
4. Papiery procentowe		1045.24	4. " Stypendjalny		600.—
5. Pożyczki		114865.43	5. " Rezerwowy		1889.97
6. Z rachunku z domu T-wa		18146.14	6. " na przytułek starców		50.—
7. Straty za 1918 rok		2501.97	7. Wkłady		91714.69
			8. Sumy przechodnie		12327.11
Ogółem stan czynny		152925.26	Ogółem stan bierny		152925.26

Za 1919 rok.

STAN CZYNNY.		Rb. k.	STAN BIERNY.		Rb. k.
1. Kasa		67298.67	1. Kapitał Zakładowy		11081.30
2. Inwentarz		1297.42	2. " Udziałowy		70167.42
3. Lokaty		15245.18	3. " Zapasowy		6524.92
4. Papiery procentowe		113090.48	4. " Stypendjalny		1200.—
5. Pożyczki		213812.34	5. " Rezerwowy		3779.94
6. Z rachunku z domu T-wa		38680.28	6. " na przytułek starców		300.—
7. Straty za 1919 rok		5406.71	7. Wkłady		332761.04
			8. Sum przechodnich		29016.46
Ogółem stan czynny		454831.08	Ogółem stan bierny		454831.08

**Bilans Stowarzyszenia Spożywców „Jedność” w Staszowie
w dniu 31 grudnia 1919 r.**

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.		
Gotowizna w kasie		Kor. 21191.14	Udziały		Kor. 58280.50
Ruchomości		" 3712.50	Różni		" 5000.—
Remanent towarów		" 74106.52	Czysta nadwyżka		" 49203.96
Dłużnicy (za towary)		" 9874.30			
Różni		" 3600.—			
Razem		Kor. 112484.46	Razem		Kor. 112484.46

Towarzystwo Akcyjne wyrobów wełnianych „M. A. Wiener” w Łodzi.

Bilans po dzień 31 marca 1920 roku.

STAN CZYNNY.

1. Nieruchomości i budowle	R.	428970.41
2. Maszyny i urządzenia fabryczne	"	729575.72
3. Towary i surowce:		
a) wełna i odpadki	R.	3436778.80
b) przędza, osnowy, półgotowe towary na warsztatach i w apreturach	"	1035269.85
c) gotowe towary	"	379659.75
4. Kasa	"	154372.92
5. Portfel wekslowy	"	86167.44
6. Dłużnicy	"	5632346.53
7. Ruchomości	"	10895.89
8. Rachunek Zysków i Strat (strata)	"	1146365.34
	R.	<u>13040402.65</u>

STAN BIERNY.

1. Kapitał akcyjny	R.	3000000.—
2. Fundusz zapasowy	"	125088.53
3. " " od nieszczęśl. wypadk.	"	6322.78
4. " amortyzacyjny	R.	471275.10
amortyz. w roku sprawozd.	"	42130.30
5. Wierzyciele	"	956874.89
Zarezerwowano procent.	"	571558.49
6. Akcepty	"	7275937.34
Zarezerwowano procent.	"	440369.97
7. Rachunek Zysków i Strat (Zysk w roku sprawozdawczym)	"	150845.25
	R.	<u>13040402.65</u>

Rachunek Zysków i Strat po dzień 31 marca 1920 roku.

W I N I E N.

1. Koszta handlowe	R.	166898.37
2. Procenty zapłacone	"	119043.14
3. Różnice kursowe	"	743478.19
4. Prowizja bankowa	"	25515.82
5. Pensje dyrektorów	"	17928.—
6. Sumy odpisane na straty	"	18611.88
7. Utrzymanie nieruchomości	"	11432.51
8. Amortyzacja	"	42130.30
9. Pozostałość z roku 1918/19	"	1146365.34
	R.	<u>2291403.55</u>

M A.

1. Zysk na fabrykacji	R.	1280990.88
2. Zwrot sum odpisanych na straty	"	14892.58
3. Strata z lat poprzednich	R.	1146365.34
mniej zysk w roku sprawozdawczym	"	150845.25
	R.	<u>995520.09</u>
	R.	<u>2291403.55</u>

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego wełnianej manufaktury „Stiller i Bielszowski” w Łodzi

zawiadamia W. PP. Akcjonariuszów, że na zasadzie par. 55 ustawy Towarzystwa, odbędzie się w dniu 26 września 1920 r. o godz. 4 po poł., w lokalu Zarządu w Łodzi, przy ul. Cegielnianej № 80, 25-te Zwyczajne Walne Zebranie Akcjonariuszów Towarzystwa.

Porządek dzienny zebrania:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej.
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania i bilansów za r. 1917 i 1918 i uchwalenie podziału zysku.

3) Wybór dyrektora, zastępcy dyrektora i Komisji Rewizyjnej.

4) Wnioski Zarządu i Akcjonariuszów.

W razie nieprzybycia przepisanej w par. 62 ustawy Towarzystwa liczby Akcjonariuszów, w dniu 10 października 1920 r., odbędzie się powtórne Walne Zebranie Akcjonariuszów Towarzystwa w tymże lokalu i o tejże porze, prawomocne bez względu na ilość akcji, reprezentowanych przez przybyłych Akcjonariuszów.

Z A R Z Ą D

Akcyjnego Towarzystwa Przemysłowego Zakładów Mechanicznych „LILPOP, RAU I LOEWENSTEIN”,

w Warszawie.

ma zaszczyt zawiadomić pp. Akcjonariuszów, że stosownie do par. 53 Ustawy Towarzystwa oraz prawa z dn. 21-go grudnia 1901 r. (st. st.), zwołuje na dzień 2 października 1920 roku o godzinie 5-ej po południu

Zwyczajne Ogólne Zebranie Akcjonariuszów,

które odbędzie się w lokalu Rady Towarzystwa Zakładów Górniczych Starachowickich, ul. Szopena Nr. 1.

Porządek dzienny:

- 1) Zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za rok 1919.
- 2) Potwierdzenie pełnomocnictwa, udzielonego Zarządowi przez Ogólne Zebranie z dnia 12 października 1918 r. odnośnie sprzedaży lub wydzierżawienia posesji w Warszawie przy ul. Solec, Książęcej, Smolnej, Czerniakowskiej i Parafalnej, oznaczonych Nr. Nr. hipotecznymi 3041-B, 2988, 2988-ABC, 2961, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 549, 550 i 551 wraz z budynkami, materiałami, maszynami, urządzeniami i rozciągnięcia takowego pełnomocnictwa na nieruchomości i ruchomości znajdujące się w mieście Krzemienczugu gub. Połtawskiej.
- 3) Upoważnienie Zarządu do działania w charakterze Ogólnego Zebrania do nabywania, sprzedaży lub wydzierżawienia placów, domów, kopalń i zakładów fabrycznych, do łączenia się z innymi Towarzystwami, bądź w jedno Towarzystwo, bądź na zasadach Spółki, oraz upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek hipotecznych i innych, do zapisywania w księgach hipotecznych kaucji i innych gwarancji i akceptacja kaucji już zapisanych, oraz do zawierania wszelkich umów wynikających z potrzeb Towarzystwa, na warunkach, jakie Zarząd uzna za odpowiednie.

4) Wybór 2-ch Członków Zarządu i Zastępcy na miejsce występujących, określenie wynagrodzenia Zarządu.

5) Wybór pięciu Członków Komisji Rewizyjnej i określenie ich wynagrodzenia.

6) Wybór dzienników w których mają być pomieszczone ogłoszenia przewidziane Ustawą Towarzystwa.

7) Sprawy bieżące i wnioski Akcjonariuszów.

Pp. Akcjonariusze pragnący uczestniczyć w tem Ogólnem Zebraniu winni złożyć swoje akcje lub odpowiednie dowody na ich posiadanie ze wskazaniem Nr. Nr. akcji najpóźniej do dnia 26 września 1920 r. w jednym z następujących banków:

- Bank Dyskontowy Warszawski,
- Bank Handlowy w Warszawie,
- Bank Zachodni,
- Bank Kupiecki Łódzki—filja w Warszawie.

Jeżeli zwołane na dzień 2 października 1920 r. Ogólne Zebranie z powodu niezłożenia dostatecznej ilości akcji nie dojdzie do skutku, to powyższe Ogólne Zebranie zwołane będzie w drugim terminie, o czem nastąpią oddzielne ogłoszenia. Zebranie to będzie prawomocne bez względu na ilość złożonych akcji.

Zgubiłam świadectwo przemysłowe II kategorii, wydane przez Urząd Skarbowy pow. Warszawskiego w dniu 12-ym Lipca 1920 r. za № 3648 na imię Heleny Domańskiej.